

Årsredovisning 2002
© 2003 Räddningsverket, Karlstad
Utgivningsår 2003 års utgåva
Beställningsnummer I99-100/03
ISBN 91-7253-192-4
Typsnitt Helvetica och Times New Roman
Papper Omslag: 300 g Magno Star. Inlaga: 135 g Magno Satin
Tryck Sjuhäradsbygdens Tryckeri AB

Årsredovisning 2002

Innehållsförteckning

Förord	4
Samlad översikt	6
Verksamhetsgren Förebyggande och förberedande åtgärder	12
Verksamhetsgren Genomförande av räddningsinsatser	20
Verksamhetsgren Åtgärder efter räddningsinsatser	22
Verksamhetsgren Internationella katastrof- och biståndsinsatser	26
Verksamhetsgren Befolkningsskydd och räddningstjänst	32
Särskild återrapportering	38
Finansiell redovisning	44

Förord

Med denna årsredovisning lägger Räddningsverket sitt sextonde verksamhetsår till handlingarna. Året har för Räddningsverket inneburit att vi intensifierat arbetet med ett vidgat säkerhetstänkande inom området skydd mot olyckor.

Förberedelser för införande av en ny utbildning och en förväntad ny lagstiftning inom området skydd mot olyckor samt utvecklingsarbete för en ökad tvärspektoriell samverkan har under året krävt stora arbetsinsatser. Den 1 januari bildades inom verket *Centrum för risk- och säkerhetsutbildning* som förutom utbildning av personal för kommunernas arbete med

skydd mot olyckor också erbjuder utbildningar inom hela risk- och säkerhetsområdet. Framtiden innebär viktiga verksamhetsförändringar som dock måste ske utan ökade anslag. För att göra detta möjligt har vi under 2002 påbörjat ett omställningsarbete som innebär rationaliseringar, besparingar och en betydande minskning av Räddningsverkets organisation. Utvecklings- och omställningsarbetet innebär en stor utmaning för Räddningsverket, men är en viktig förändring för att nå ett säkrare samhälle genom vidgat och systematiskt arbete för skydd mot olyckor.

Christina Salomonson
Generaldirektör

Samlad översikt

Ekonomi och verksamhetsindelning

Räddningsverkets verksamhet tillhör två politikområden, Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar samt Totalförsvaret. Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar indelas i verksamhetsområdena Skydd mot olyckor samt Svåra påfrestningar.

Inom Skydd mot olyckor finns fyra verksamhetsgrenar, dessa är: Förebyggande och förberedande åtgärder, Genomförande av räddningsinsatser, Åtgärder efter räddningsinsatser samt Internationella katastrof- och biståndsinsatser.

Inom politikområdet Totalförsvaret finns verksamhetsområdet Det civila försvaret med verksamhetsgrenen Befolkningsskydd och räddningstjänst.

Inriktningen för Räddningsverkets verksamhet är sedan ett flertal år tillbaka att öka omfattningen av förebyggande åtgärder inom Skydd mot olyckor. Verksamheten inom Befolkningsskydd och räddningstjänst fortsätter att i enlighet med den politiska inriktningen minska i omfattning.

Kostnaderna inom Skydd mot olyckor ökade med 98,7 miljoner kronor till totalt 865 miljoner kronor, vilket motsvarar 59 procent av de totala kostnaderna för verket. Kostnaderna för Befolkningsskydd och räddningstjänst minskade med 6,6 miljoner kronor till totalt 594 miljoner kronor.

Räddningsverket bedömer att det kommer att råda obalans mellan tillgängliga medel och planerad verksamhet under perioden 2003 till 2005. Ett omfattande besparings- och rationaliseringsarbete har inletts, vilket bland annat resulterat i ett anslagssparande under 2002. Arbetet fortsätter med målet att nå balans mellan ekonomi och verksamhet till 2005. Utvecklingen är dock beroende av att besparings- och rationaliseringsåtgärder

kan genomföras som planerat samt att verket erhåller de medel som begärs för 2004 och 2005.

Läsanvisning

I den fortsatta texten redovisas genomförd verksamhet enligt regleringsbrevets mål och återrapporteringskrav per verksamhetsområde, verksamhetsgren och där i ingående områden. Jämfört med föregående år har antalet mål och återrapporteringskrav minskat kraftigt. Administrativt stöd vid den centrala förvaltningen har fördelats till respektive verksamhetsgren i proportion till grenens andel av de totala kostnaderna.

Under respektive verksamhetsgren redovisas i tabellform kostnader och intäkter för grenen inklusive verksgemensamma kostnader. Större delen av verkets verksamhet finansieras med anslagsmedel. Dessa redovisas inte i tabellerna.

Sprängämnesinspektionens uppgifter överfördes till Räddningsverket den 1 oktober 2001. I årsredovisningen för 2001 särredovisades verksamheten och dess intäkter och kostnader i ett särskilt avsnitt. I årets årsredovisning görs ingen sådan särredovisning.

Området Svåra påfrestningar indelas inte i några verksamhetsgrenar 2002. Beskrivning av denna verksamhet återfinns därför i Samlad översikt på verksamhetsområdesnivå. För verksamhetsområdet finns heller inga av regeringen särskilt avsatta medel. Finansieringen sker istället från andra verksamhetsområden, därför redovisas ingen ekonomi för Svåra påfrestningar.

Verket får även medel för Statens haverikommission, Civilpliktsrådet och länsstyrelsernas tillsyn enligt Sevesolagen. Kostnaden är 6,5 miljoner kronor. Återrapportering för dessa respektive verksamheter redovisas inte i verkets resultatredovisning.

Kostnad och intäkt per verksamhetsgren	2002		2001		2000	
	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad
Förebyggande och förberedande åtgärder	91 027	614 473	101 665	555 758	85 749	511 746
Genomförande av räddningsinsatser	-	148	-	134	-	-
Åtgärder efter räddningsinsats	-	29 446	-	46 972	-	10 420
Internationella katastrof- och biståndsinsatser	134 011	221 271	90 410	163 752	79 290	143 163
Befolkningsskydd och räddningstjänst	6 392	593 935	3 899	600 547	5 784	667 116
Summa	231 430	1 459 273	195 974	1 367 163	170 823	1 332 445

(Belopp i tkr)

Verksamhetsområdet Skydd mot olyckor

Mål för verksamhetsområdet Skydd mot olyckor

Målet är att skydda människors liv, säkerhet och hälsa mot olyckor samt att förhindra eller begränsa skador på egendom och miljö.

Inom Skydd mot olyckor finns fyra av verkets verksamhetsgrenar. Dessa är: Förebyggande och förberedande åtgärder, Genomförande av räddningsinsatser, Åtgärder efter räddningsinsatser samt Internationella katastrof- och biståndsinsatser. Målet för verksamhetsområdet omfattar all den verksamhet som verket bedriver för skyddet mot olyckor i fredstid, nationellt och internationellt.

Resultatredovisning med kommentarer för varje gren lämnas i den fortsatta redovisningen. En sammanvägd bedömning av de fyra verksamhetsgrenarnas resultat är att flera betydelsefulla steg mot ett säkrare samhälle tagits under 2002.

Ny lagstiftning

Stor kraft har ägnats åt förberedelser för införandet av en ny lagstiftning för skydd mot olyckor. Ärendet bereds i Regeringskansliet och lagen förväntas träda i kraft under 2004. Enligt betänkandet *Reformerad räddningstjänstlagstiftning*, SOU 2002:10, införs nationella mål om tillfredsställande och likvärdig säkerhet som sedan ska omsättas i lokala handlingspro-

gram där kommunernas målsättning och åtgärder för att nå formulerade mål ska framgå. En viktig roll för Räddningsverket de närmaste åren blir att vägleda om metoder och stödja lokala processer för ett systematiskt säkerhetsarbete.

Ny utbildning

Ett omfattande arbete har genomförts för att införa en ny tvåårig eftergymnasial yrkesutbildning i skydd mot olyckor. Den nya utbildningen ska bidra till ett vidgat och fördjupat säkerhetsarbete inom hela sektorn skydd mot olyckor. Den nya utbildningen startar under 2003.

Centrum för risk- och säkerhets- utbildning

Parallellt med arbetet med den nya utbildningen har omfattande förberedelser gjorts för ombildningen av Räddningsverkets utbildningsstab och skolor till ett *Centrum för risk- och säkerhetsutbildning* inom verket. Centrumets verksamhet startade den 1 januari 2003.

Vid centrumet ska bredare risk- och säkerhetsutbildningar erbjudas för kommuner, näringsliv och andra organisationer. Verksamheten vid verkets skolor har under senare år förändrats på grund av den kraftiga minskningen av civilpliktsutbildningen.

Verket får inte täckning för ökade kostnader i samband med den ökande utbildningsvolymen för utbildningen i skydd mot olyckor. Dessutom tillkommer avvecklingskostnader för civilplikt-

utbildningen. Omfattande personalminskningar inom centrumet och andra rationaliseringsåtgärder genomförs för närvarande.

Nationellt centrum för erfarenhetsåterföring från olyckor

Räddningsverket har inlett arbetet med att bygga upp ett nationellt centrum för erfarenhetsåterföring från olyckor. Inflyttning i lokaler i Karlskoga har skett och personal har rekryterats. En första sammanställning av olycksutvecklingen i Sverige är slutförd. Arbeta pågår med att knyta olika partners och samverkansprojekt till verksamheten. Etableringsfasen pågår till och med 2005. Räddningsverket och Näringsdepartementet finansierar verksamheten under 2003. Därefter krävs extern finansiering för fortsatt utveckling.

Nytt forskningsprogram

Ett nytt forskningsprogram för Räddningsverket har utarbetats. Programmet innehåller dels allmänna utgångspunkter för verkets forskning dels aktuella programområden för perioden 2003-2005. Nytt är att det kommer att finnas forskningsmedel att söka. Till verksamheten knyts också ett vetenskapligt råd och en intern forskningsberedningsgrupp.

Vidgad beredskap för insatser

Räddningsverket har aktivt deltagit i uppbyggnaden av mekanismen som beslutades av Europeiska Unionens råd 2001. Gemenskapsmekanismens uppgift är att underlätta för länderna i Europa att ställa samordnade resurser till förfogande till ett land som behöver hjälp vid en större olycka eller katastrof. Räddningsverket har för Sveriges räkning anmält de resurser som kan ställas till förfogande vid en katastrof inom eller utanför unionen samt inom ramen för unionens krishanteringsförmåga.

Betydelsefulla hjälpinsatser har genomförts av verket i bland annat i Afghanistan och på Västbanken.

Samarbetet inom Östersjöområdet har stärkts genom att bilaterala avtal på regeringsnivå om samverkan på räddningstjänstområdet har tecknats med Estland och Lettland.

Räddningsverket har av regeringen utsetts till svensk operatör inom minröjningsområdet. Åtgärder för att stärka och utveckla svensk kompetens för civil humanitär

minröjning har genomförts. Genom verkets medverkan vid det svenska minröjningscentrat SWEDEC i Eksjö har samverkan civilt-militärt stärkts.

Verksamhetsområdet Svåra påfrestningar

Mål för verksamhetsområdet Svåra påfrestningar

Målet är att minska risken för och konsekvenserna av svåra påfrestningar på samhället i fred. Om en sådan svår påfrestning skulle inträffa skall människors liv, personliga säkerhet och hälsa tryggas samt skador på miljö och egendom hindras eller begränsas.

Åtterrapporering

Statens räddningsverk skall redovisa en bedömning av grundförmågan inom myndighetens ansvarsområde samt hur genomförda åtgärder bidragit till att höja grundförmågan inom det samverkansområde som myndigheten enligt förordningen (2002:472) om åtgärder för fredstida krishantering och höjd beredskap har uppgifter inom.

Statens räddningsverk skall vidare redovisa en bedömning av krishanteringsförmågan samt hur förmågan bidrar till krishanteringsförmågan inom det samverkansområde som myndigheten enligt ovan nämnda förordningen har uppgifter inom.

Räddningsverkets regleringsbrev ändrades vid halvårsskiftet 2002 (Fö2002/1149/CIV) då tidigare politikområdet Skydd mot olyckor utökades till att även omfatta svåra påfrestningar på samhället i fred.

Räddningsverket bedömer grundförmågan inom verkets ansvarsområde som godtagbar.

Värderingen av förmågan bygger dels på att förmågan att hantera allvarig olyckor inom ansvarsområdet bedöms som godtagbar, dels på att lagstiftningen ger möjligheter till den kraftsamling inom räddningstjänsten som kan behövas, dels att nödvändiga förberedelser av tidskrävande slag har genomförts eller genomförs successivt.

De senare åtgärderna avser främst olycks- och skadeförebyggande arbete, utformning

av regelverk, kontinuerlig utbildning för att öka säkerhetsmedvetandet, utbyggnad av både lokala och samverkande rikstäckande ledningssystem samt nationell och internationell samordning och samverkansförberedelser.

De förebyggande åtgärder som vidtas inom Räddningsverkets ansvarsområde medverkar till att minska sannolikheterna för och konsekvenserna av olyckor över hela hotskalan. Därmed har åtgärderna även effekt vid svåra påfrestningar på samhället i fred. De olika åtgärderna redovisas under respektive verksamhetsgren. Åtgärderna sträcker sig från att höja kunskapen hos enskilda genom utbildning till att med myndigheter, företag och organisationer nationellt och internationellt medverka i säkerhetshöjande arbete. Dessa åtgärder bidrar sammantaget också till att förbättra grundförmågan inom de två berörda samverkansområdena.

Grundförmågan har också stärkts genom vidtagna åtgärder inom det civila försvaret. Det gäller inte minst åtgärder inom områdena ledning, varning, självskydd, NBC-skydd och civilpliktsutbildning.

Verkets krishanteringsförmåga

Räddningsverket bedömer den egna fredstida krishanteringsförmågan som godtagbar. Förmågan utgör en väsentlig del av krishanteringsförmågan inom berörda samverkansområdena.

Om några år då resultatet från samtliga områdesansvariga myndigheters risk- och sårbarhetsanalyser finns kan en bedömning göras av verkets bidrag till att förbättra krishanteringsförmågan inom de olika samverkansområdena.

Verksamhetsområdet Det civila försvaret

Mål för verksamhetsområdet Det civila försvaret

Målet är att

*-värna civilbefolkningen, trygga en livsnödvändig försörjning, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna och bidra till Försvarsmaktens förmåga vid ett väpnat angrepp och krig i vår omvärld,
-bidra till fred och säkerhet i omvärlden och
-stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred.*

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa hur måloppfyllelsen för befolkningsskydd och räddningstjänst vid höjd beredskap har bidragit till att förmågan för det civila försvaret har utvecklats.

Befolkningsskydd definieras till sin innebörd i lagen om civilt försvar och omfattar fysiskt skydd i form av skyddsrum och skyddade utrymmen, andningsskydd för befolkningen, utrymning, mörkläggning samt självskyddsverksamhet för allmänheten. I regleringsbrevet för 2003 till Krisberedskapsmyndigheten, KBM, framgår att en översyn av befolkningsskyddet ska genomföras av KBM i samverkan med berörda myndigheter. Uppdraget ska slutredovisas i januari 2004.

I avvaktan på resultat från denna översyn är det verkets inriktning att i fred vidta minimalt med åtgärder inom befolkningsskyddet. Alla tidigare fattade beslut om nyproduktion av skyddsrum är nu slutförda eller inlösta. Skyddsrum i särskilt utsatta områden har underhållits. Via olika frivilligorganisationer har kurser i självskydd bedrivits för sammanlagt 285 000 personer. En åtgärd som också bidrar till att stärka samhällets förmåga mot andra fredstida hot. Verket bedömer befolkningsskyddets grundförmåga som godtagbar.

Inom räddningstjänstområdet har fem räddningscentraler färdigställts. 507 civilpliktiga har utbildats, materiel till den kommunala räddningstjänsten under höjd beredskap anskaffats, fortsatta åtgärder vidtagits för att bygga ut utomhusvarningen genom installation av nytt manöversystem i fyra län samt delar av Stockholms län. Ett stort antal åtgärder har även vidtagits för att höja kompetens och förmåga inom NBC-området.

Bedömningen är att grundförmågan inom räddningstjänstområdet har höjts och är godtagbar även om det fortfarande finns brister i förmågan att möta NBC-hot samt genomföra räddningsinsatser i miljöer med oexploderad ammunition.

Fortsatt internationell förtroendeskapande verksamhet, med bland annat utbildning och övningar, har inneburit att förmågan till civil-militär samverkan har stärkts.

*Verksamhetsgren
Förebyggande och
förberedande åtgärder*

Verksamhetsgren Förebyggande och förberedande åtgärder

Mål

Målet är att antalet olyckor skall minska och konsekvenserna av olyckorna skall minimeras genom förebyggande åtgärder och förberedelser för räddningsinsatser.

Åtterrapporing

Statens räddningsverk skall redovisa vilka åtgärder som vidtagits samt göra en bedömning av hur dessa åtgärder bidragit till att uppnå målet för verksamhetsgrenen.

Förebyggande åtgärder

Nedan redovisas ett urval av verkets åtgärder inom det olycksförebyggande området.

Ny yrkesutbildning

Stor kraft har ägnats åt förberedelser av införandet av en ny tvåårig eftergymnasial yrkesutbildning i skydd mot olyckor. Den nya utbildningen, som startar 2003, ska bidra till ett vidgat och fördjupat säkerhetsarbete inom hela sektorn skydd mot olyckor.

Centrum för risk- och säkerhetsutbildning

I samband med utarbetandet av den nya utbildningen har omfattande förberedelser gjorts för ombildningen av Räddningsverkets utbildningsstab och skolor till ett *Centrum för risk- och säkerhetsutbildning* inom verket. Centrumets verksamhet startade den 1 januari 2003. Vid centrumet ska bredare risk- och säkerhetsutbildningar erbjudas för kommuner, näringsliv och andra organisationer.

Olyckor i siffror

Räddningsverket har för första gången utarbetat en rapport om olycksutvecklingen i Sverige, *Olyckor i siffror*. I rapporten redovisas skadors omfattning, typer av olyckshändelser, effekter i samhället och internationella jämförelser. En utveckling planeras för relevant statistik och analys på lokal, regional och nationell nivå.

Insatsstatistik

Rapporten *Räddningstjänst i siffror* har för sjätte året sammanställts. Rapporten

innehåller främst statistik över den kommunala räddningstjänstens insatser. Noterbart i statistiken är att under 2001 bröts en nedåtgående trend för bränder i bostäder, bland annat på grund av en stor ökning av soteldar i villor. 38 procent av räddningstjänstens uttryckningar orsakades av onödigt utlöst automatiskt brandlarm.

Brandutredningar

38 brandutredare från 35 kommuner har varit engagerade i verkets brandutredningsverksamhet. 497 brandutredningar har genomförts. Alla dödsbränder har följts upp via brandutredare eller kontaktpersoner vid räddningstjänster. Samarbete sker också med Svenska Brandförsvarsförbundet, Vägverket och polistekniker vid landets alla polisdistrikt.

137 personer omkom i dödsbränder. Det är lika många som under 2001, men fler än 1999 och 2000. 98 av de omkomna var män, 39 kvinnor. De allra flesta, 123 personer, dog i sina bostäder. 84 av dem saknade brandvarnare eller hade brandvarnare som inte fungerade. Statistik och fakta bakom samtliga dödsbränder sammanställs i en årligen utkommande rapport.

Naturolyckor

Översiktlig kartering av översvänningsrisker har genomförts för omkring 125 mil älvsträckor. Översiktlig kartering av stabilitetsförhållanden har genomförts i tolv kommuner. 24 kommuner har sökt bidrag för förebyggande åtgärder mot naturolyckor för 39 olika objekt med en total ansökningssumma på 110 miljoner kronor. Räddningsverket har betalat ut bidrag på 28,9 miljoner kronor fördelade på 17 ansökningar. 13 ansökningar har dragits tillbaka och nio avslagits. Av de beslutade bidragen har 17,7 miljoner kronor utbetalats för nya projekt under 2002.

Nationella skadeförebyggande programmet

Räddningsverket har tagit över värdskapet för det nationella skadeförebyggande programmet från Folkhälsoinstitutet. I programmet ingår konceptet *En säker och trygg kommun* som bygger på ett tvärsektorielt tänkande i det lokala säkerhetsarbetet. 14 kommuner arbetar för närvarande enligt konceptet.

MÅSTE-projektet

Projektets bärande idé har varit att på lokal nivå stärka kommunens samlade olycksförebyggande arbete i riktning mot ökad målstyrning. Nio kommuner har medverkat i projektet.

Projektet har avslutats och en utvärdering genomförts. Resultaten från utvärderingen färdigställs under 2003.

Samverkan för brandförebyggande verksamhet

Räddningsverkets brandförebyggande verksamhet hålls samman i ett handlingsprogram. Det externa nätverket bildades 1999. Under 2001 antog de medverkande företagen och organisationerna ett samlat program för bättre brandskydd i Sverige för 2002-2005. Målen i Räddningsverkets handlingsprogram utgör grunden för arbetet. Ett gemensamt seminarium har genomförts liksom en rad olika aktiviteter inom respektive organisation.

Onödiga larm

Räddningsverkets projekt om onödiga larm från automatiska brandlarm, har avslutats. Projektet har resulterat bland annat i en modell för arbete med larmhantering och en minskad andel onödiga larm i de 16 kommuner som deltog i projektet.

Brandvarnare

Allmänna råd om brandvarnare och om systematiskt brandskyddsarbete har beslutats och följts upp med informationsinsatser.

Sotning

En översyn av sotnings- och kontrollfrister för imkanaler i bostadskök har genomförts. Inriktningen är att förändrade frister ska träda ikraft senast i samband med införandet av ny lagstiftning för skydd mot olyckor.

Tunnelsäkerhet

Räddningsverket har fortsatt arbetet att tillsammans med Banverket arbeta för en samsyn när det gäller säkerhet i järnvägstunneln. Bland annat har verket deltagit i en EU-workshop i Frankrike om tunnelsäkerhet i vägtunneln samt medverkat i ett Banverksprojekt om utrymning av tåg. Verket deltar även i Järnvägsinspektionens arbetsgrupp om införande i Sverige av ett direktiv om höghastighetståg och tunnelsäkerhet.

Räddningsverket har besökt och inhämtat allmän information om hanteringen av risker i tunnlar i Schweiz och erfarenheter från branden i Sankt Gotthardstunneln.

EU-workshop

Räddningsverket har arrangerat en EU-workshop, *Information to our children - a key to saving lives*. Delegater från 14 länder deltog och diskuterade information till och utbildning av barn inom området Civil Protection.

Skyddsnetet

I december 2001 påbörjades försöksverksamhet med en myndighetsgemensam säkerhetsportal på Internet. Portalens innehåll har successivt breddats och fördjupats. En särskild plats för information om barnsäkerhet har införts. Antalet medverkande myndigheter och organisationer har utökats. En kvalitativ utvärdering har genomförts genom djupintervjuer av webbplatsens besökare. Resultat från utvärderingen kommer att användas i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Forskning

Forskningsprojektet med syfte att öka kunskapen om barns förhållande till risker med eld och vatten samt att gå vilse har avslutats. Resultaten från studierna ska användas i det fortsatta förebyggande arbetet och vid utarbetandet av nytt utbildningsmaterial för grundskolan.

Rapporten *Säkerhet och risker i vardagen* har publicerats. Syftet med undersökningen var att belysa hur människor i Sverige tänker och agerar när det gäller risker och säkerhetsåtgärder relaterade till olyckor. Resultaten ska på sikt ligga till grund för utformningen av mer effektiva informations- och stödinsatser riktade mot olika grupper.

Sevesolagen och miljödomstolsärenden

Räddningsverkets arbete som part i ansökningsmål enligt miljöbalken för verksamheter som omfattas av lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, Sevesolagen, har fortsatt att fördjupas genom aktivt deltagande i huvudförhandlingar och tydliga yrkanden. Detta gäller även mål som avgörs utan huvudförhandling. Ett resultat av detta arbete är att

verkets yrkanden i ökad utsträckning godtagits av miljödomstolarna.

Arbetet med att utveckla partsrollen fortsätter. Information har lämnats till och utbildning genomförts av bland annat miljödomstolarnas sakkunniga ledamöter.

I nära samarbete med Naturvårdsverket och Arbetsmiljöverket har Räddningsverket tagit initiativ till en regeländring med syftet att verksamheter som hanterar små mängder lättare petroleumprodukter inte längre ska omfattas av de svenska regler som genomför Seveso II-direktivet.

Transport av farligt gods

Nya föreskrifter om transport av farligt gods på väg, ADR (SRVFS 2002:1), och på järnväg, RID (SRVFS 2002:2), har givits ut. För nationella transporter har EU givit Sverige tillstånd att behålla de undantag som finns om transport av små mängder samt om lokala transporter av farligt gods.

Lagstiftningen om transport av farligt gods kräver att avsändare och transportörer av större mängder farligt gods ska ha säkerhetsrådgivare. Räddningsverkets föreskrift (SRVFS 1999:1) om säkerhetsrådgivare har reviderats främst avseende undantagen från kravet att behöva ha säkerhetsrådgivare för avsändare och transportörer av farligt avfall.

Oljeskyddsberedskap

En revidering av oljeskyddsriktningen för 2010 har genomförts med ny riskbild, nya mål och åtgärder. Samverkan sker med Kustbevakningen, Sjöfartsverket och Naturvårdsverket.

Kärnenergiberedskap

Räddningsverket ska samordna beredskapsplaneringen mot kärntekniska olyckor. Verket har i samverkan med länsstyrelserna i kärnkraftlänen därför startat Hatten-projektet. Syftet med projektet är att säkerställa kärnenergiberedskapens kvalitet genom samordning av länens resurser för planering, utbildning och övning samt teknik. Dessutom ska förmågan till samordning och samverkan mot centrala myndigheter och icke kärnkraftlän höjas.

Brandfarliga och explosiva varor

Verket har inför nyåret genomfört ett antal informationsaktiviteter för att främja en säker hantering av nöjesfyrverkerier.

Information riktad till allmänheten har lämnats via inslag i TV, annonsering i dagspress, verkets webbplats samt trycksaker. Riktad information har lämnats till polismyndigheterna och fyrverkeribranschen.

Förberedelser för räddningsinsatser

Nedan redovisas ett urval av verkets prestationer när det gäller förberedelser för räddningsinsatser.

Fyra olika vägledning har publicerats; *Skogsbrandbevakning med flyg*, *Eldning utomhus*, *Ersättning till tjänstepliktig* och *Vädervarning*. Vägledningarna vänder sig främst till kommuner och länsstyrelser.

Mindre räddningsenheter kan utgöra en mycket viktig del i en förändrad kommunal räddningstjänst med ökat fokus på förebyggande åtgärder.

Ett projekt har startats där enheter med två istället för fem brandmän prövas. Projektet omfattar både hel- och deltidsbaserad räddningstjänst.

Räddningsverket har finansierat ett flerårigt forskningsprojekt vid Lunds universitet om taktik vid räddningsinsatser. Forskningen har resulterat i en doktorsavhandling *The Operational Problem of Fire Control*, av Stefan Svensson, lärare vid verkets skola i Revinge. Ett läromedel om vatten och andra släckmedel har färdigställt.

Ekonomi för verksamhetsgrenen

	Intäkter	Kostnader
2002	91 027	614 473
2001	101 665	555 758
2000	85 749	511 746

(Belopp i tkr)

Regleringsbrevets återrapporteringskrav omfattar endast ett fåtal av verkets verksamheter. I redovisningen av kostnader och intäkter för respektive verksamhet anges enbart de direkta kostnaderna för respektive verksamhet, exklusive verksamhetsgemensamma kostnader.

Kommentar

Inom verksamhetsgrenen Förebyggande och förberedande åtgärder kan tre stora åtgärdsgrupper urskiljas:

- åtgärder som ska förhindra olyckor,
- skyddsåtgärder,
- förberedelser för räddningsinsatser.

Gemensamt är att åtgärderna ska verka mot bakgrund av de hot och risker som är vanliga eller kan bedömas vara sannolika inom olika verksamheter.

Verkets bedömning är att samtliga redovisade prestationer är betydelsefulla åtgärder för att uppnå målen för verksamhetsgrenen.

Betydelsefulla åtgärder på längre sikt är den lag om skydd mot olyckor, som ersätter nuvarande räddningstjänstlag, och som beräknas träda i kraft under 2004, samt den nya yrkesutbildningen för skydd mot olyckor som införs hösten 2003.

I den föreslagna lagstiftningen flyttas fokus, från organisation och resurser för räddningstjänstens verksamhet, till säkerhet och trygghet för medborgarna. Nationella mål om tillfredsställande och likvärdig säkerhet ska omsättas i lokala handlingsprogram, där kommunernas målsättning och åtgärder för att nå formulerade mål ska framgå. Helheten betonas, det vill säga åtgärder före, under och efter en olycka.

Räddningsverket bedömer att en viktig roll för myndigheten de närmaste åren blir att vägleda om metoder och stödja lokala processer för ett systematiskt säkerhetsarbete. Detta ställer krav på ett förändrat arbetssätt internt i myndigheten.

Olycksutveckling

En första nationell bild av olycksutvecklingen i Sverige har redovisats i rapporten *Olyckor i siffror*. Äldre är överrepresenterade i nästan samtliga olyckstyper. De flesta dödsolyckor, drygt 40 procent, sker i boendemiljön. För att ytterligare öka kunskapen om olycksutvecklingen och säkerhetsarbetet behöver analyser göras både på nationell, regional och lokal nivå. En viktig förutsättning för stödet till säkerhetsarbetet är den fortsatta utvecklingen av ett i Karlskoga *Nationellt centrum för erfarenhetsåterföring från olyckor*.

Målet i verkets handlingsprogram för den brandförebyggande verksamheten 2002-2004 är bland annat att till utgången av 2004 nå en tioprocentig minskning av treårsmedelvärdet för antalet omkomna vid bränder i bostäder. 2001 omkom 121

personer och 2002 123 personer vid bränder i bostäder.

Räddningsverket ser med oro på den negativa utvecklingen och avser att analysera och värdera orsaker och åtgärder under 2003. Verket anser att orsakerna till det ökande antalet bränder inte enbart kan sökas i brister i brandskyddet, till exempel avsaknaden av brandvarnare, och brister i kunskap hos den enskilde.

Forskning, brandutredningar och statistik visar att många bränder är relaterade till sociala och psykosociala förhållanden. Räddningsverket bedömer att en bredare samverkan mellan myndigheter och organisationer på alla nivåer är en av de åtgärder som måste till för att vända utvecklingen.

Naturolyckor

Antalet ansökningar från kommunerna har varit konstant de senaste åren. Räddningsverkets uppfattning är dock att de objekt som kommunerna söker medel för blir alltmer komplexa. Många andra problem och frågeställningar involveras i samband med förebyggande av naturolyckor. Det gäller till exempel miljöfrågor, arkeologi, förorenad mark med mera.

Brandfarliga och explosiva varor

De rapporter som verket fått från de lokala polismyndigheterna tyder på att både skador och olägenheter vid användning av nöjesfyrverkerier minskar. Förbudet att sälja smällare och den höjda åldersgränsen från 15 till 18 år uppges till mycket stor del ha efterlevts.

Skogsbrandbevakning med flyg

Räddningsverket har under 2002 beslutat att inte längre stödja verksamheten med skogsbrandbevakning med flyg. Beslutet grundas främst på att det saknas både formellt uppdrag och medel för att genomföra verksamheten. Räddningsverket har inte gjort någon bedömning av effektiviteten i skogsbrandbevakningen.

Tillsyn

Mål

Målet är att Räddningsverket skall utveckla den centrala tillsynsverksamheten samt stödet till länsstyrelserna så att den

regionala tillsynsverksamheten bättre anpassas till en målstyrd verksamhet.

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa hur myndighetens tillsynsmetoder utvecklats och hur tillsynsarbetet har bedrivits vid länsstyrelserna.

Som ett första steg i en utveckling av tillsynsverksamheten enligt ett målstyrt system har en modell för länsstyrelsernas tillsyn över kommunernas riskhantering utvecklats. Modellen, som breddar verksamheten till flera av länsstyrelsernas sakområden, har presenterats vid ett seminarium och tillsyn enligt modellen har påbörjats i några län.

Förberedelser för att utveckla länsstyrelsernas tillsyn inom räddningstjänstområdet efter ett målstyrt system har påbörjats. En utveckling och övergång till en förändrad tillsyn har påbörjats och avsikten är att verksamheten successivt ska anpassas till en förväntad ny lag om skydd mot olyckor

För att höja kvaliteten och möjliggöra snabbare återkoppling har Räddningsverket utvecklat ett webbaserat formulär för inrapportering av uppgifter som ingår i länsstyrelsernas tillsyn över den kommunala räddningstjänsten. Under perioden augusti 2000 till april 2002 genomförde verket tillsynsbesök hos samtliga länsstyrelser. En uppföljning av dessa besök har genomförts under hösten 2002.

Länsstyrelsernas tillsynsbesök hos kommunerna har minskat i antal under de två senaste åren. Under 2002 har 56 tillsynsbesök genomförts i 12 län.

Ett projekt har genomförts om tillsyn av transport av farligt gods. Syftet var att på bästa sätt samordna insatser från flera tillsynsmyndigheter genom att nå en samverkan i tillsynen inom ett bredare område. Utvärderingen av projektet ska belysa de problem som i dag finns vid denna form av tillsyn samt ligga till grund för förslag till förbättringar.

Ekonomi

	Intäkter	Kostnader
2002	122	10 279
2001	0	5 791
2000	110	5 591

(Belopp i tkr)

Kommentar

Räddningsverkets uppfattning är att sakområdet räddningstjänst fortfarande måste ges en högre prioritet hos flertalet länsstyrelser. Detta för att över hela landet säkerställa en kvantitativt och kvalitativt jämn nivå för tillsynen.

Enligt Räddningsverkets uppfattning bör också flera länsstyrelser särskilt ge högre prioritet åt sin planläggning och beredskap för att vid omfattande räddningsinsatser kunna överta ansvaret för kommunal räddningstjänst. Även planläggning för räddningstjänst vid utsläpp av radioaktiva ämnen från en kärnteknisk anläggning och sanering efter sådana utsläpp måste ägnas större uppmärksamhet.

Planläggningen för saneringen har inte givits tillräcklig prioritet hos länsstyrelserna och anpassats till regionala förhållanden. Det pågår ett samarbetsprojekt mellan länsstyrelserna i de län där kärnkraftverken är belägna och en del i detta projekt syftar till att utveckla en gemensam syn för planläggning av sanering. Räddningsverket avser att genomföra en fördjupad granskning inom detta område

Enligt 69§ räddningstjänstförordningen (1986:1107), ska kommunerna upprätta en plan för räddningsinsatser vid vissa av de verksamheter som omfattas av den så kallade Sevesolagen. I juli 2002 fanns 114 verksamheter i 53 kommuner för vilka en sådan plan ska upprättas. Endast fem kommuner hade lämnat in planer för räddningsinsatser till länsstyrelserna. Planerna är ett viktigt underlag för de åtgärder som ska vidtas för att begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Räddningsverket avser att följa upp hur kommunerna uppfyller bestämmelserna.

Kärnenergiberedskap

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa hur varningssystemen kring kärnkraftverken har utvecklats samt redovisa kostnader för systemen.

En kontinuerlig utbyggnad av utomhusvarningen har genomförts och ytterligare utbyggnad planeras.

Ett distributionssystem för RDS-mottagare runt Barsebäck har byggts upp i samarbete

med Länsstyrelsen i Skåne och berörda kommuner.

Leveransen av RDS-mottagare har försenats. Förseningen beror i huvudsak på sena tekniska ändringar och produktionsstörningar.

Distributionen av RDS-mottagarna kommer att genomföras under våren 2003 och vara slutförd innan telefonvarnings-systemet tas ur drift.

Beredskapen för varning runt kärnkraftverken är god beträffande möjligheten att varna människor som vistas utomhus. Möjligheten att varna allmänheten runt kärnkraftverken har förbättrats genom att

Viktigt Meddelande till Allmänheten, VMA, nu även sänds av de kommersiella radiostationerna.

De totala kostnaderna för systemen är 16 234 tkr.

Ekonomi

	Intäkter	Kostnader
2002	4 915	16 234
2001	10 796	15 503
2000	12 354	13 477

(Belopp i tkr)

*Verksamhetsgren
Genomförande av
räddningsinsatser*

Verksamhetsgren Genomförande av räddningsinsatser

Mål

Målet är att konsekvenserna av olyckorna skall minimeras.

Återrapportering

Räddningsverket skall i de fall som verket medverkar i räddningsinsatser redovisa vilka åtgärder som vidtagits samt göra en bedömning hur dessa åtgärder bidragit till att målet för verksamheten uppnåtts.

Räddningsverkets skolor i Revinge och Sandö har medverkat med personal, civilpliktiga och utrustning vid kommunala räddningsinsatser vid översvämning i Kristianstad samt vid en skogsbrand i Sollefteå.

Ekonomi för verksamhetsgrenen

	Intäkter	Kostnader
2002	-	148
2001	-	134
2000	-	-

(Belopp i tkr)

Kommentar

De kommuner som utnyttjat resurser i form av civilpliktiga under utbildning vid verkets skolor anser att resursen är en tillgång framförallt vid större räddningsinsatser med stort personalbehov.

När civilpliktsutbildningen nu minskar i omfattning kommer möjligheten till den här formen av stöd inte att finnas i samma utsträckning som tidigare. Räddningsverkets bedömning är att de civilpliktiga även efter sin utbildning är en värdefull och kompetent resurs för kommunerna vid till exempel skogsbränder och större olyckor. Möjligheten finns att organisera dessa resurser i räddningsvärn och på så sätt skapa en organiserad förstärkningsresurs i fredstid. Räddningsverket anser att kommunerna i högre utsträckning bör pröva denna möjlighet.

*Verksamhetsgren
Åtgärder efter
räddningsinsatser*

Verksamhetsgren Åtgärder efter räddning- sinsatser

Ekonomi för verksamhetsgrenen

	Intäkter	Kostnader
2002	-	29 446
2001	-	46 972
2000	-	10 420

(Belopp i tkr)

Regleringsbrevets åiterrapporteringskrav omfattar endast ett fåtal av verkets verksamheter. I redovisningen av kostnader och intäkter för respektive verksamhet anges enbart de direkta kostnaderna för respektive verksamhet, exklusive verksgemensamma kostnader.

Observatörsinsatser och olycksutredningar

Åiterrapportering

Räddningsverket skall redovisa viktiga iakttagelser från genomförda observatörsinsatser och olycksutredningar samt ange de förändringar i det olycksförebyggande arbetet som Räddningsverket tagit initiativ till.

Internationellt

Fyra internationella observatörsinsatser har genomförts. Räddningsverket sände en expert för att följa arbetet med skogsbränder i Australien. 99 procent av brandmännen jobbade frivilligt. Den strategiska ledningen på den högsta nivån fungerade bristfälligt, däremot fungerade samverkan mellan olika organisationer bra. Informationsinsatserna till allmänheten var omfattande. Stora flygresurser användes och de hade stor betydelse för överblicken och de snabba taktiska valen. För svensk del är nyttan med de flygburna resurserna en värdefull erfarenhet.

Vid översvämningen i Tjeckien skickade verket ett observatörsteam. Med var också deltagare från Rikspolisstyrelsen och KBM. De tjeckiska myndigheterna har förändrat lagstiftningen sedan översvämningarna

1997 vilket medfört bättre insatser. Med hjälp av kartor över riskområden kan allmänheten förbereda sig bättre och en evakuering kan genomföras inom sex timmar. Värdefulla erfarenheter för svensk räknig är det samordnade systemet för räddningstjänst och de effektiva informationskanalerna både för räddningstjänstpersonal samt allmänheten.

En observatörsinsats genomfördes vid ett bombattentat i ett köpcenter i Vanda i Finland. I samband med explosionen omkom attentatsmannen. Ingen brand uppstod och insatsens fokus låg på omhändertagande av döda, skadade och chockade personer. Inga för svensk räddningstjänst betydelsefulla erfarenheter gjordes.

Verket skickade ett observatörsteam till Spanien för att följa arbetet vid det stora oljeutsläppet i samband med att fartyget Prestige förläste. En av de viktigaste iakttagelserna var att skadeverkningarna sannolikt blivit lägre om fartyget bogserats i hamn för att läns pumpas. Avspärningar och mellanlagring för oljan saknades vilket gjorde att oljan spreds på gator och trottoarer. De lokala myndigheterna fick oljeskyddsmateriel från bland annat EU men på grund av brister i organisationen användes materialet inte i tid.

Den svenska oljeskyddsberedskapen håller en hög internationell standard. En viktig erfarenhet från Spanien är vikten av beredskapsplaner. I en del kommuner saknas beredskapsplaner för den här typen av olyckor och en komplettering av sådana behöver göras.

Nationellt

En omfattande brand i ett hyreshus i Karlstad har utretts av Karlstadsregionens räddningstjänstförbund. Boverket har uppmärksammat på problemen kring husets lätta konstruktion och brister i brandskyddet.

En observatörsinsats gjordes vid en lastpallsbrand i Norrköping. Lastpallar brinner med mycket hög effektutveckling och brandspridning inom ett lager av lastpallar går mycket fort. Erfarenheten är att lastpallar bör lagras på ett sådant sätt att spridning till närliggande byggnader förhindras. Mycket stora skyddsavstånd krävs.

Ekonomi

	Intäkter	Kostnader
2002	-	717
2001	-	605
2000	-	521

(Belopp i tkr)

Ersättningsärenden

Åtterrapportering

Räddningsverket skall redovisa utbetalningar till kommuner som sker enligt 36 och 37 §§ räddningstjänstlagen (1986:1102) och 65 § räddningstjänstförordningen (1986:1107) med angivande av ändamålet för respektive utbetalning.

Ersättning för oljesanering

Ersättning för saneringskostnader har betalats ut till fem kommuner: Gotland, Trelleborg, Norrtälje, Lysekil samt Simrishamn, se tabell.

Ersättning för räddningstjänstkostnader

Enligt räddningstjänstlagen har en kommun rätt till ersättning av staten då kostnaderna för räddningsinsatser överstiger en viss självrisk.

Under året har totalt 27 684 tkr betalats ut, se tabell. 2 794 tkr avser ersättning som beslutades under 2001 men på grund av begränsad tilldelning av anslagsmedel inte kunnat utbetalas förrän 2002.

Tre ärenden till en ersättning av 8 147 tkr gäller utbetalningar där en kommun överklagat Räddningsverkets beslut och där domstolen bifallit överklagandet. Verket saknar formell möjlighet att överklaga sådana domar.

Ekonomi

	Intäkter	Kostnader
2002	-	28 672
2001	-	46 311
2000	-	9 111

(Belopp i tkr)

Under 2002 utbetald ersättning för oljesanering	
Kommun	Ersättning, kronor
Trelleborg april 2001	155 455
Norrtälje* oktober 2000	15 019
Gotland maj 2001	179 419
Simrishamn april 2002	164 012
Lysekil maj 2002	474 362
Summa	988 267

* Utbetalning efter överklagande från kommunen.

Under 2002 utbetald ersättning för räddningstjänstkostnader vid stora olyckor	
Kommun och orsak	Ersättning, kronor
Gävle	6 404 878
Snöoväder december 1998	
<i>Total ersättning 2001-2002: 18 404 878 kronor</i>	
Borlänge	5 264 383
Farligt gods olycka gasol, järnväg april 2000	
Bräcke	13 351
Farligt gods olycka, järnväg juli 1997	
<i>Total ersättning 1998-2002: 5 341 917 kronor</i>	
Arvika	2 952 780
Översvämning november 2000 – januari 2001	
<i>Total ersättning 2001-2002: 21 694 389 kronor</i>	
Sundsvall-Timrå Räddningstjänstförbund	3 007 367
Översvämning augusti – september 2001	
Södertörns Brandförsvarsförbund	4 125 540
Skogsbrand Tyresta augusti 1999	
<i>Total ersättning 2000-2002: 8 265 097 kronor</i>	
Ragunda	104 487
Skogsbrand juni 2002	
Lessebo	296 758
Översvämning september 2001	
Sollefteå	519 278
Skogsbrand, Hjältaberget juni 2002	
Hultsfred	900 821
Skogsbrand, Sjunkemosse augusti-september 2002	
Kristianstad	4 094 231
Översvämning februari – juni 2002	
Summa	27 683 874

*Verksamhetsgren
Internationella katastrof-
och biståndsinsatser*

Verksamhetsgren Internationella katastrof- och biståndsinsatser

Mål

Målet är att

- bidra till att minska lidande och skadeverkningar av olyckor och katastrofer i andra länder;*
- medverka i uppbyggnad och beredskap för internationell krishantering samt*
- öka internationell samordning inom området genom bl.a. kunskapsutveckling och kunskapsspridning.*

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa av myndigheten vidtagna åtgärder samt göra en bedömning av hur åtgärderna bidragit till att uppnå målet för verksamhetsgrenen. Räddningsverket skall redovisa omfattningen av, kostnader för och finansiering av beredskapen för att kunna bistå vid katastrofinsatser inklusive utbildning av personal. Räddningsverket skall även redovisa överförd militär överskottsmateriel som är avsedd för internationella katastrof- och biståndsinsatser.

Beredskapen för internationella hjälpinsatser

Beredskapen för internationella hjälpinsatser består i huvudsak av materiel och förrådsdrift, samt utbildningar och övningar av personal. Verket har genomfört 14 utbildningar och 12 övningar. Räddningsverket har för Sveriges räkning anmält de resurser som kan ställas till förfogande vid en katastrof inom eller utanför unionen samt inom ramen för unionens krishanteringsförmåga.

Övertagandet av försvarsmateriel fortskrider. Räddningsverket har begärt materiel inom i huvudsak fyra grupper; humanitär materiel, materiel för verkets insatspaket, materiel för återuppbyggnadsinsatser samt kompletteringsutrustning för nuvarande insatspaket.

Verket bedömer att cirka 45 procent av den från Försvarsmakten begärda materielen har levererats. När det gäller humanitär materiel som tält, sovsäckar med mera har omkring 20 procent levererats. För övriga materielslag har mellan 35 och 80 procent av begärd materiel levererats. En översyn av organisation och rutiner för bättre samordning av verkets materielhantering har genomförts.

Ramavtalet med Sida om snabbfinansiering av smärre humanitära insatser har tecknats. Avtalet har använts vid tio tillfällen.

Översikt över beredskapen över internationella insatser för EU och FN 2002

Namn	Arbetsområde	Beskrivning	Insattid	Antal team
Sök- och räddnings-team	Jordbävningar, översvämningar, jordskred	5-80 personer, sökhundar inkl förare, utrustning	10-12 timmar efter beslut	2 team/12 timmar 4 team/48 timmar
Chemical team	Sanering, kemiutsläpp, C-stridsmedel	35 personer inkl personal från FOI, KBV och utrustning	10-12 timmar efter beslut	2 team/12 timmar
Support team	Fältstöd till EU och FN vid katastrofer t ex konorsstöd, logistik och logi	1-30 personer utrustning	6-12 timmar efter beslut	2 team/12 timmar ytterligare team efter ö k
Materiel för katastrofer	Humanitära katastrofer	Tält, filter, vattenrening, fordon m m	1-24 timmar	
Experter	Alla typer av katastrofer	Räddningsverkets egna experter samt sådana i nätverk	1-48 timmar	ca 50 egna experter och ytterligare 100 i nätverk
Observatörer	Alla typer av katastrofer	Räddningsverkets egna experter samt sådana i nätverk	1-48 timmar	ca 50 egna experter och ytterligare 100 i nätverk
Oljeskydd	Utsläpp av olja till sjöss	3-5 personer inkl utrustning	3-10 timmar efter beslut	2 team/10 timmar
Snabbinsatsteam	Räddningstjänst	11 personer inkl utrustning	högst 3 timmar efter beslut	3 team/3 timmar

Den totala kostnaden för Räddningsverkets beredskap är 49 985 tkr. Finansieringen sker i sin helhet med anslagsmedel.

Kompletteringar av materiel ingående i beredskapen har genomförts. Nyanskaffningar av sjukvårdsmateriel till keminsatsstyrkan har gjorts.

Nya anvisningar för vaccinationer inför utlandstjänstgöring har utarbetats i samarbete med Socialstyrelsen, Smittskyddsinstitutet och Försvarsmakten.

Åtgärder för att få en samsyn i värderingar och uppförande samt öka andelen kvinnor i verkets insatser har påbörjats.

Hjälpinsatser

Räddningsverket har genomfört hjälpinsatser i Afghanistan, Israel, Västbanken, Tjeckien, Indonesien, Angola och Kongo.

Vid insatsen i Afghanistan lämnades logistiskt stöd till WFP. På Västbanken har verket på uppdrag av UNRWA och WFP ansvarat för mat- och förnödenhets-transporter till den palestinska befolkningen. Verket har dessutom på uppdrag av Sida och EU genomfört arbete med bombdesarmering.

I samband med översvämningarna i Tjeckien sände Räddningsverket en

insatsstyrka på åtta personer. Vid insatsen levererades avfuktningssystem, läns-pumpar och annan översvämning-materiel. Styrkan lämnade också stöd i form av utbildning och instruktion för hantering av utrustningen.

I slutet av året påbörjades även ett stöd till den internationella organisationen Humanitarian Dialogue Centre, HDC, för stöd till civila observatörer i Indonesien. Insatsen finansieras av Sida.

Verket har bidragit med en logistikexpert till WFP i Angola för arbetet med repatriering av lokalbefolkningen.

Till OCHAs sambandsystem i Kongo har verket lämnat expertstöd för utveckling av sambandsnätet i området.

Återuppbyggnadsinsatser

Det EU-finansierade vägprojektet i Angola fortsätter. Tack vare den förbättrade infrastrukturen har priserna på mat reducerats eftersom lokal mat kan köpas i större utsträckning. Projektet har en lokal förankring med omkring 110 lokalanställda och förväntas pågå ytterligare något år.

Återuppbyggnadsprojektet i Bosnien-Hercegovina fortsätter och förväntas pågå i ytterligare något år. Projektet baseras på hjälp till självhjälp för reparation av hus till återvändande flyktingar.

Projektet för stöd till väghållning i Mocambique har avslutats. Stödet inom humanitär minröjning i Eritrea har fortsatt. Verket har dessutom anlåtts av FN för att stödja humanitär minröjning i Libanon med en minhundsexpert.

Ekonomi för verksamhetsgrenen

	Intäkter	Kostnader
2002	134 011	221 271
2001	90 410	163 752
2000	79 290	143 163

(Belopp i tkr)

Regleringsbrevets återrapporteringskrav omfattar endast ett fåtal av verkets verksamheter. I redovisningen av kostnader och intäkter för respektive verksamhet anges enbart de direkta kostnaderna för respektive verksamhet, exklusive verksgemensamma kostnader.

Kommentar

Räddningsverket bedömer att de internationella insatserna indirekt eller direkt medverkat till att minska lidande och skadeverkningar av olyckor och katastrofer i de drabbade länderna. Särskilt tydligt är detta i samband med insatserna på Västbanken.

Beredskapen har förbättrats genom en mera genomtänkt internationell utbildning samt genom tillgången på ramavtal som möjliggör snabbare insatser.

Civil humanitär minröjning

Mål

Målet är att Räddningsverket skall bidra till att utveckla svensk kompetens inom humanitär minröjning. Räddningsverket skall bidra till att utveckla SWEDEC som svenskt kompetenscentrum för ammunitions- och minröjning. Räddningsverket skall bidra med kompetens till det internationella minröjningscentret Geneva International Centre for Humanitarian Demining (GICHD).

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa vilka åtgärder som verket vidtagit på minröjningsområdet och ange kostnaderna för åtgärderna. Därvid skall Räddningsverket särskilt redovisa det slutförda samarbetet med Kroatiens minröjningsorganisation CROMAC.

Räddningsverkets medverkan i EU-projekten *Biosens* och *Demand* fortsätter. Projekten avslutas under 2003. Räddningsverket hyr ett testfält av Croatian Mine Action Centre, CROMAC, i Kroatien. Fältet används för metodtester och för utveckling av utrustning. Verket har också medverkat till och planerat så att andra organisationer kan nyttja denna resurs. Ett stort antal tester inom EU-projekten har även genomförts i Sverige.

Räddningsverket har en expert vid Geneva International Centre for Humanitarian Demining, GICHD, i Genève. Verket stödjer även det hundprogram som bedrivs inom centrat. GICHD har i sin tur engagerat verket för stöd till FNs IT-stöd för planering

och genomförande av minröjning, IMSMA. Verket stödjer framtagandet av franska, spanska och portugisiska versioner av systemet. Tre IT-expertter har dessutom genomgått en kurs för att bli certifierad lärare för systemet. Det finns ett stort internationellt behov av dessa kompetenser. Verket har därför utbildat ytterligare åtta expertter på systemet. I samverkan med GICHD har verket på uppdrag av UNOPS skapat ett testfält i Libanon för ackreditering av minhundar.

Räddningsverket har tre personer placerade vid SWEDEC. Dessa arbetar med att utveckla ny ammunitions- och minröjningsmateriel, ansvara för Totalförsvarets resurspool samt delta i olika utredningar och arbetsgrupper.

Ett stöd till FNs *Mine Action Coordination Centre* i Eritrea har påbörjats. Tre personer arbetar med sjukvård, IT-stöd och utbildning inom minröjning. Projektet stöds finansiellt av Sida och fokuserar på kapacitetsutveckling av en lokal minröjningsorganisation.

Räddningsverket bidrar med en hundexpert till UNOPS i Libanon för kvalitetssäkring av minhundar. Projektet varar i ett år och finansieras av FN.

Verket har på uppdrag av Sida genomfört behovsinventering och desarmering av bomber i Jenin på Västbanken.

Utbildningsbehovet för sjukvårdsinsatser i samband med minröjning är stort. Verket har därför slutfört arbetet med att ta fram en särskild utbildningsplan för sjukvård inom minröjning. Utbildning genomförs 2003.

Räddningsverket har påbörjat genomförandet av den internationella utbildningen inom ammunitions- minröjningsområdet. Två utbildningar har genomförts. Fortsatt utveckling sker i nära samarbete med Försvarsmakten.

Det planerade samarbetet med CROMAC har inte genomförts. Detta på grund av att CROMAC valt att samarbeta med andra aktörer. När det gäller fälttester inom EU-projekten fortsätter dock samarbetet mellan verket och CROMAC.

Kostnaderna för åtgärderna inom minröjningen är 16 753 tkr varav 2 841 tkr avser EU- finansierad minröjning.

Ekonomi

	Intäkter	Kostnader
2002	2 864	16 753
2001	1 836	15 707
2000	-33	13 038

(Belopp i tkr)

Kommentar

Verket har bidragit till att svensk kompetens har utvecklats i viss mån. Nu har Sverige tre lärare och utvecklare av IT-stödet IMSMA. För att möta den internationella efterfrågan har ytterligare åtta IT-expertter utbildats. Den internationella utbildningen har också bidragit till att svensk kompetens har ökat. Inom ramen för EU-projekten har fälttestrutiner framarbetats som också innebär en ökning av svensk kompetens.

Verket har sekunderat tre personer till SWEDEC och samarbetet civilt - militärt har förbättrats. Detta är särskilt påtagligt när det gäller SWEDECs möjlighet till testverksamhet i Kroatien som förverkligats med stöd från verkets personal. Räddningsverkets personal har också återfört erfarenheter från desarmering i Jenin till SWEDEC. Verket har bidragit med kompetens till GICHD genom verkets representant i Genève samtidigt som GICHD har efterfrågat verkets tjänster.

Säkerhetsfrämjande arbete i Central- och Östeuropa

Mål

Målet är att vidmakthålla och utveckla samarbetet med länder i Central- och Östeuropa på räddningstjänstområdet. Särskild vikt skall läggas vid miljöskyddsarbetet. Samarbetet med Ryssland skall utvecklas. Räddningsverket skall bidra till att utveckla samarbetet mellan svensk räddningstjänst och motsvarande organisationer i Estland, Lettland och Litauen skall intensifieras så att det är möjligt att ömsesidigt kunna bistå varandra med räddningsinsatser till lands i samband med allvarliga olyckor.

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa den verksamhet som genomförts. För genomförd räddningsinsats skall Räddningsverket redovisa insatsens omfattning och kostnad.

Räddningsverket har varit pådrivande inom ramen för Council of the Baltic Sea States med att söka EU-medel som en del av *the Eurobaltic Project for Civil Protection in the Baltic Sea Area*. Den första ansökan ansågs utgöra ett alltför begränsat åtagande både avseende antal samarbetspartner och begärda ekonomiska resurser. Ny utökad ansökan har skickats in.

Verket har också medverkat i utarbetandet av ett EU-projekt för Barentsregionen. Projektet har godkänts av EU och ska bedrivas i tre år. I projektet ska utbildningar och övningar genomföras för att skapa ett samarbete mellan lokala räddningstjänster i området.

Verket har genomfört tre workshops för att diskutera verksamhetshinder och behov av utveckling inom räddningstjänstområdet i Estland, Lettland och Litauen. Dessa workshops har genomförts med hjälp av Sida. Resultaten har inarbetats i projektförslag om framtida samarbete.

Ett bilateralt avtal på regeringsnivå mellan Estland och Sverige om samarbete inom räddningstjänstområdet undertecknades i januari i Tallinn. Även det bilaterala avtalet med Lettland har undertecknats. Räddningsverket har medverkat vid en övning i Vares i Estland där det operativa samarbetet för första gången prövades.

Verket har avslutat ett oljeskyddsprojekt som finansierats av Sida. De baltiska staterna samt Kaliningrad och Sankt

Petersburg har fått modern utrustning för oljebekämpning och kompetens för att hantera stora oljeolyckor i Östersjöområdet.

Kaliningrad har stora problem med oexploderad ammunition från andra världskriget och behovet av nybyggnation av bostäder är stort. Inom ramen för samarbetet med Ryssland har Räddningsverket genomfört utbildning och gett utrustningsstöd till EMERCOM för ammunitionsröjning i Kaliningrad.

Ett avtal mellan Räddningsverket och EMERCOM har undertecknats. Genom avtalet finansierar verket ryskt deltagande i UNDAC-team under tre år.

Svensk räddningstjänst har inte medverkat i några räddningsinsatser i de baltiska staterna.

Ekonomi

	Intäkter	Kostnader
2002	1 571	4 600
2001	3 277	5 764
2000	3 032	5 519

(Belopp i tkr)

Kommentar

Verket bedömer att tillräckliga åtgärder har vidtagits för att vidmakthålla samarbetet med länder i Öst- och Centraleuropa. Genom de satsningar som gjorts på miljöområdet för de baltiska staterna samt Kaliningrad och Sankt Petersburg har säkerheten mot stora oljeolyckor förbättrats. Med ytterligare stöd och samövning mellan länderna bedöms beredskapen för stora olyckor vara rimligt god.

*Verksamhetsgren
Befolkningsskydd och
räddningstjänst*

Befolkningsskydd och räddningstjänst

Mål

Målet är att Räddningsverket skall medverka i arbetet med att utveckla ett nytt program för befolkningsskyddet utifrån ett helhetsperspektiv för att få fram ett skyddssystem där de ingående delarna är bättre avvägda i förhållande till varandra. Räddningsverket skall utbilda 500 totalförsvarspliktiga räddningsmän under 2002 samt inrikta sin utbildningsorganisation för en utbildning av 300 räddningsmän påföljande år. Utbildningen av totalförsvarspliktiga med civilplikt till befattningen beredskapsman för kommunala krigsorganisationer skall upphöra från och med 2002.

Åtterrapporering

Räddningsverket skall redovisa vilka åtgärder som vidtagits samt kostnader för att uppfylla målet. Kostnaderna för skyddsrum liksom för ledningsplatser skall redovisas separat. Räddningsverket skall redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att klara sina uppgifter även under höjd beredskap. I redovisningen skall ingå kostnader och finansiering, avseende materiel, personal, ledning och varning.

Materiel

Materielanskaffningen har fortsatt enligt plan. De större anskaffningarna gäller rengöringssystem för personsanering för NBC till en kostnad av 13 128 tkr samt saneringsmedel till en kostnad av 345 tkr. Vidare har bland annat värmepåsar för omhändertagande av skadade anskaffats till en kostnad av 557 tkr.

Totalt har beredskapsinvesteringar gjorts för 15 309 tkr. Direkt avskriven materiel har anskaffats för 1 889 tkr.

Utbildning

Utbildningen av totalförsvarspliktiga beredskapsmän har upphört.

507 civilpliktiga har utbildats, fördelade på 337 räddningsmän, 97 sanerare och 73 ammunitionsröjare. Kostnaden för civilpliktsutbildningen är 102 miljoner kronor. Enligt uppgift från Pliktverket är 4 915 totalförsvarspliktiga krigsplacerade i kommunernas organisationer för räddnings-

tjänst under höjd beredskap. Av dessa är 4 202 räddningsmän, 328 ammunitionsröjare och 385 sanerare.

Frivilliga försvarsorganisationer

Frivilliga Flygkåren, FFK, ska hålla flygburna resurser för befolkningsskydd och räddningstjänst. Resursen organiseras som flyggrupper och det finns minst en grupp i varje län. Totalt i landet ingår drygt 200 flygplan och omkring 800 personer i flyggrupperna. För utbildning av personal har FFK fått 3 800 tkr.

Svenska Brukshundklubben, SBK, har grundutbildat 62 räddningshundar för kommunernas räkning. 441 funktionskontroller av räddningshundar har gjorts under året. Kostnaden för SBKs verksamhet uppgår till 2 154 tkr.

Sveriges Civilförsvarsförbund, SCF, har i sitt arbete för det kommunala hemskyddet utbildat 186 nya ombud och kompletteringsutbildat 882 ombud. Kostnaden är 1 353 tkr.

Självskyddsutbildning

Svenska Brandförsvarsföreningen, SBF, har genomfört 6 619 kurser i brandkunskap. Totalt har 133 000 personer utbildats. Kostnaden är 13 529 tkr.

Sveriges Civilförsvarsförbund, SCF, har genomfört 3 510 kurser i säkerhet och överlevnad. Till detta ska läggas 905 timmar. Totalt har över 99 000 personer utbildats. Kostnaden är 10 149 tkr.

Svenska Röda Korset, SRK, har genomfört kurser i Första hjälpen och hjärt- och lungräddning samt kurser i barnolycksfall. Totalt har 51 000 personer utbildats. Röda Korset har med Räddningsverkets stöd fortsatt med projektet *Första hjälpen i skolan*, där de utbildar klasslärare som i sin tur utbildar elever. Kostnaden är 11 663 tkr.

Svenska Livräddningssällskapet, SLS, har genomfört 185 kurser i vattensäkerhet för barn vilket innebär att 1 786 barn har utbildats under året. 30 vattensäkerhetskurser för vuxna har genomförts med 272 deltagare. SLS har fortsatt arbetet med att bygga upp ett system för tillbudsstatistik i simhallar.

234 bad skickar nu regelbundet tillbudsrapporteringar till SLS. Med stöd av Räddningsverket har *Barnens Livräddningsskola* distribuerats till cirka 360 000 elever. SLS har för detta fått 4 250 tkr.

Skyddsrum och skyddade utrymmen

54 nya skyddsrum med 5147 platser har färdigställts. Produktionen av nya skyddsrum har i och med detta upphört. Totalt finns det i landet drygt 67 000 skyddsrum med 7,2 miljoner platser.

Kostnaden är 57,5 miljoner kronor och omfattar såväl bidrag till fastighetsägare för byggnation av skyddsrum, kontrollverksamhet, ersättning för åtgärder samt intern administration och planering. 2 561 tkr har utbetalats som ersättning för merkostnader till dem som avbrutit sitt skyddsrumbyggnande.

Räddningscentraler

Fem räddningscentraler har färdigställts. Dessa täcker ledningsbehovet för sju kommuner. Det totala antalet räddningscentraler var vid utgången av året 126 anläggningar vilka täcker ledningsbehovet för 179 kommuner. 67,3 miljoner kronor har betalats ut till stöd för kommunernas produktion av räddningscentraler med mera.

Utbyggnad och kompletteringar av länsradiosystemen görs för att förbättra länsstyrelsernas kommunikationsmöjligheter med kommunerna. För produktion samt drift av länsradiosystem har 19,6 miljoner kronor utbetalats.

Kommunala ledningsplatser

34 kommunala ledningsplatser har färdigställts. Vid utgången av 2002 fanns det 71 kommunala ledningsplatser som färdigställts med produktionsstöd från Räddningsverket. Den 1 januari 2003 övergick verksamheten till KBM. Kostnaden för kommunala ledningsplatser är 27 miljoner kronor.

Information och varning till allmänheten

Det nya manöversystemet för utomhusvarning har installerats i fyra län: Västra Götaland, Värmland, Dalarna och Väster-norrland samt i södra delen av Stockholms län. Vid utgången av 2002 var systemet installerat i sexton län samt södra Stockholm. Systemet beräknas vara installerat i hela landet 2004. *Viktigt meddelande till allmänheten, VMA*, sänds nu även av de kommersiella radiostationerna. Den totala kostnaden för varningssystemet är 29,7 miljoner kronor.

Ekonomi för verksamhetsgrenen

	Intäkter	Kostnader
2002	6 392	593 935
2001	3 899	600 547
2000	5 784	667 116

(Belopp i tkr)

Kommentar

Förutsättningarna för arbetet inom området Befolkningsskydd och räddningstjänst har förändrats. Funktionsindelningen inom det civila försvaret har upphört. Istället har en indelning i så kallade samverkansområden införts. Skälet till förändringen är bland annat att markera helhetsperspektivet och möjliggöra att de resurser som skapas för krig, när det är lämpligt och när de efterfrågas, även kan användas i framtida situationer. Som ett resultat av detta har Räddningsverket påbörjat en intern översyn av verksamheterna inom civilt försvar och svåra påfrestningar. Ansvaret för att i samverkan med berörda myndigheter utforma ett nytt program för befolkningskyddet har överförts till KBM.

Den förändrade hotbilden inverkar på produktionen av räddningscentraler och sambandsnät. En utredning har gjorts där hänsyn har tagits både till den förändrade hotbilden och hur verkets stöd till kommunerna för ledningen under höjd beredskap påverkas. Vid utformningen av ledningssystemet har målsättningen varit att aktörer inom respektive område eller verksamhet ska se till att samverkansförmågan och beredskapen byggs upp underifrån.

Ansvaret för att samordna personal- och kompetensförsörjningen för det civila försvaret och hemskyddet ligger hos KBM. Detta medför att Räddningsverkets uppdrag för avtalspersonal inom FKK, SBK och SCF har överförts till KBM. Den självskyddsutbildning som verket har bedrivit genom uppdrag till de frivilliga försvarsorganisationerna SRK och SCF har också förts över till KBM. Den självskyddsverksamhet som verket bedriver genom uppdrag till frivilligorganisationerna SBF och SLS finansieras från 2003 av verkets förvaltningsanslag.

Internationell förtroende- skapande verksamhet

Mål

*Målet är att den internationella förtroende-
skapande verksamheten skall utvecklas
särskilt vad gäller övnings- och utbild-
ningsverksamhet samt civil-militär
samverkan.*

Åtterrapporering

*Räddningsverket skall redovisa omfatt-
ningen av den internationella förtroende-
skapande verksamheten. Verksamhet inom
ramen för Partnerskap för fred (PFF) skall
särredovisas.*

Två internationella övningar i Kroatien och Ryssland har genomförts i samarbete med NATO. Räddningsverket deltog med personal bland annat inom stabs- och ledningsfunktioner, samt vid utvärderingen. Vid en övning i Polen deltog Räddningsverket med två observatörer.

Två ordinarie och två uppföljningskurser har genomförts. De förstnämnda kurserna behandlade internationella räddningsinsatser, medan de senare var relaterade till humanitära biståndsaktiviteter. Två nya kurser har utvecklats: PFF Environment och PFF Command Control and Coordination.

Intresset för kurserna var stort från UNEP, United Nations Environmental Programme, och NATO. Med tanke på den internationella fokuseringen på ledning och miljö bedöms kurserna ligga rätt i tiden.

Ett så kallat APELL seminarium om räddningstjänstutveckling på regional nivå har genomförts i samverkan med EMERCOM i Ryssland, Finlands inrikesministerium och med deltagare från länsstyrelserna i Norrbotten och Värmland.

Ekonomi

	Intäkter	Kostnader
2002	344	13 635
2001	52	14 245
2000	193	4 770

(Belopp i tkr)

Kommentarer

Utvärderingarna av PFF kurserna visar att kurserna är uppskattade och håller en hög kvalitet. Intresset för både nya och gamla kurser är fortsatt högt. Räddningsverket har påbörjat en analys tillsammans med NATOs civila del för att kartlägga elevunderlaget och säkra kvaliteten i utbildningen.

Vid två övningar i Kroatien och Ryssland har Sveriges ledningskoncept för komplicerade räddningstjänstinsatser använts. Vid övningen i Ryssland deltog Försvarsmakten på initiativ av Räddningsverket med ett team. Tillsammans genomförde Räddningsverket och Försvarsmakten tilldelade uppgifter som en enhet.

NBC-området

Åtterrapporering

*Räddningsverket skall redovisa vilka
åtgärder som vidtagits för att höja
kompetens och förmåga inom NBC-
området.*

Samverkan

Räddningsverket har tillsammans med Rikspolisstyrelsen slutfört ett arbete där myndigheterna utifrån terroristhot tittat på riskerna med transport av farliga ämnen. Ett förslag till översyn av lagstiftning och regelverk har utarbetats.

Räddningsverket har tillsammans med berörda myndigheter identifierat och sammanställt en förteckning över NBC-expert. Arbetet har också kompletterats med identifiering av experter till operativa myndigheter vid en C-händelse.

För de operativa instanserna har det visat sig vara oklart vilka resurser som finns tillgängliga inom det civila och militära försvaret. En kartläggning av tillgängliga resurser har startat i samarbete med Försvarsmakten, Socialstyrelsen och Rikspolisstyrelsen.

Internationellt

Räddningsverket har deltagit i två övningar inom EU. En spelövning och workshop arrangerades av Danmark där Sverige var ett av fem deltagande länder. En andra övning genomfördes i Frankrike och scenariot var

en terrorattack med farliga ämnen.

Insatssteam från fem olika länder deltog.

Inom NATO har ett arbete startats av Norge i samarbete med Sverige och Finland. Ministandarder ska utarbetas för rutiner, utbildning och materiel.

Vid olyckor och övningar inom EU är verket, genom vakthavande tjänsteman VT, Sveriges kontaktpunkt för EU-mekanismen.

Utbildning

En kartläggning av utbildningen inom farliga ämnen har genomförts. Räddningsverket, Socialstyrelsen och Rikspolisstyrelsen har startat ett gemensamt projekt för utbildning av *first responders*. I ett första steg kommer cirka 500 handledare att utbildas, som i sin tur ska utbilda personal inom räddningstjänsten, akutsjukvården och polisen. Målet är att utbilda cirka 30 000 personer. Projektet avslutas 2004.

Räddningsverket har startat en treveckorskurs i strategisk planering för kemräddningstjänst. Kursen ska höja räddningstjänstens kunskap inom området farliga ämnen. Industrins årliga utbildning, enligt samverkansavtalet, har särskilt riktats mot NBC.

För att kemkoordinatorerna ska kunna ge ett bättre stöd till kommunens riskinventering och planering för den nya typen av händelser har de erbjudits en veckas utbildning. Utbildningen genomfördes tillsammans med Totalförsvarets Skyddscentrum.

Ledning

Arbete har påbörjats med att tillsammans med andra berörda myndigheter utveckla en

utbildning i ledning för experter. Experterna ska i sina ordinarie yrkesroller tränas i operativt stabsarbete. Under 2003 och 2004 genomförs utbildning i varje län.

Arbete pågår med att skapa rutiner med mera för att inrätta en nationell insatsstyrka för NBC-händelser. Arbetet sker utifrån de rutiner som redan finns för OPCW-styrkor.

Stöd till räddningstjänsten

Till stöd för insatspersonal som kommer först till en olycksplats har en åtgärdskalender för farliga ämnen utarbetats. Arbetet ligger inom ramen för utbildningen av *first responders*.

En översyn av de statliga materielresurserna för höjd beredskap har genomförts. På grund av de så kallade antraxbrevens har en översyn av den statliga materielresursen genomförts. Verkets miljöskyddsförråd kompletterades efter dessa erfarenheter.

Det datorbaserade programmet Riskera, som kommunerna använder vid sin riskhantering, samt Räddningsverkets informations- och beslutsstöd, RIB, har anpassats och förbättrats mot de förändrade hoten och riskerna. En ny del av RIB har utvecklats för berörda myndigheter inom NBC-området.

Ekonomi

	Intäkter	Kostnader
2002	677	5 373
2001	-	-
2000	-	-

(Belopp i tkr)

*Särskild
återrapportering*

Miljö

Mål

Målet är att miljöaspekter skall beaktas i allt arbete för skydd mot olyckor.

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa de åtgärder som vidtagits inom området samt arbetet med att införa miljöledningssystem.

Miljöledningssystem

Räddningsverkets avdelning för brandfarliga och explosiva varor har certifierats enligt ISO 14001 och omfattas därmed av Räddningsverkets certifikat. Integrering av det systematiska arbetsmiljöarbetet har påbörjats inom ramen för miljöledningssystemet. Integrationsarbetet fortsätter med bland annat det systematiska brandskyddsarbetet. Det interna systemet för oönskade händelser, tillbuds-, skade- och avvikelserapportering innefattar nu även egendoms-skador. Interna utbildningar inom miljöområdet och interna miljövisioner har genomförts.

Olyckors miljöpåverkan

Räddningsverket har ett sektorsansvar inom området Skydd mot olyckor för de nationella miljö kvalitetsmålen. Fem sektorsmål har utarbetats och de omfattar: bränder, kemikalieutsläpp, oljeutsläpp till sjöss, översvämningar och kärnenergiolyckor. Sektorsarbetet syftar bland annat till att få alla aktörer att samordnat verka för att minska olyckors miljöpåverkan. Parallellt har verket genomfört avdelningsvisa interna genomgångar avseende sektorsarbetet.

Ett seminarium har genomförts med tiotalet berörda centrala myndigheter. Ett projekt har kartlagt vilka olyckor som påverkar miljön mest inom respektive sektorsmål.

Inom nätverket *Grön räddningstjänst* har projekt genomförts om utbildning, checklistor och provtagning på släckvatten och luft. Särskild vikt har lagts på att höja miljökompetensen hos lärarna på verkets skolor.

370 miljödomstolsärenden har handlagts, varav 30-talet omfattande tillståndsärenden. Handläggningsrutiner har ändrats för att successivt koncentrera arbetet på principiellt viktiga ärenden som kan bli vägledande i det fortsatta arbetet inom sektorn Skydd mot olyckor.

Jämställdhet

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa hur jämställdhetsplanen och handlingsplanen för etnisk och kulturell mångfald genomförts och vilka effekter detta har haft på verksamheten.

Yrkesutbildning

Under hösten 2003 startar Räddningsverkets nya 2-åriga utbildning för skydd mot olyckor. För att få en jämnare könsfördelning till utbildningen har verket sett över antagningskraven för fysisk förmåga. En normaltränad kvinna eller man bör nu klara de fysiska baskraven. Särskilda marknadsföringsåtgärder har riktats mot kvinnor.

Internationella insatsstyrkor

Särskilda mål har upprättats för rekrytering till de internationella insatsstyrkorna innebärande att minst 25 procent i varje yrkeskategori ska representeras av det tidigare underrepresenterade könet. I grundutbildningen för insatsstyrkorna kommer det att ingå information om sexuella trakasserier. Nya kontrakt för tjänstgöring i fält har utarbetats där krav för att säkerställa ett jämställt förhållningssätt ingår. De nya kontrakten gäller från och med 2003. Verkets internationella avdelning har också påbörjat ett arbete med att utarbeta etiska regler för insatsstyrkorna där stor vikt läggs på jämställdhetsaspekterna.

Internt arbete

Internt i Räddningsverket har åtgärder vidtagits för en jämnare könsfördelning.

Rekryteringen under 2002 har varit låg. Andelen kvinnliga handläggare med kärnkompetens har ökat från 26 till 28 procent. Antalet kvinnliga chefer direkt underställda generaldirektören har ökat från noll år 2000 till tre år 2002. För övriga chefsbefattningar i verket är andelen kvinnor oförändrad, 21 procent. Mellan september 2001 och september 2002 var löneutvecklingen högre för kvinnor än män i samtliga kategorier. Några enheter har i samband med rekrytering arbetat aktivt för att öka den etniska mångfalden. Verket har även deltagit i ett projekt för ökad etnisk mångfald som drivs av länsarbetsnämnden i Värmland. Inom projektet har verket tagit emot två personer för praktiktjänstgöring.

Information och utbildning om sexuella trakasserier har genomförts och bedöms ha bidragit till en större medvetenhet om kvinnors självklara rätt att bli bemötta med respekt i arbetslivet. Verket har också arbetat aktivt för att förbättra möjligheten att kombinera föräldraskap och arbete.

män, deltidsbrandmän, befäl och på uppdragsutbildningen. För uppdragsutbildningen redovisas kostnader och intäkter samt finansieringsform uppdelat på fortbildning och vidareutbildning.

Tabellen nedan visar kostnader och omfattning för den anslagsfinansierade utbildningen av hel- och deltidsbrandmän samt vidareutbildningen. Uppdragsutbildningen redovisas under avsnittet Resultatområden.

Utbildning

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa kostnader för utbildningen uppdelad på heltidsbrand-

Utbildning	Antal elever	Antal utbildnings- dagar	Summa kostnader mkr
Brandman heltid	215	16 125	35,0
Vidareutbildning heltid	377	16 420	38,8
Brandingenjörer	32	7 360	7,7
Sotning	136	3 900	3,2
Brandman deltid	823	20 575	79,7
Brandförman deltid	234	5 850	15,0

Investeringsplan

Återrapportering

Räddningsverket skall redovisa investeringarnas utfall utifrån den inriktning för investeringsplan som anges i reglerings-

brevet. I de fall utfallet väsentligt skiljer sig från planen skall detta kommenteras och motiveras.

	Budget 2002 enligt regleringsbrev, mkr	Utfall 2002, mkr
Övriga förvaltnings- investeringar	56	22,5
RDS-mottagare	12	-
Int. beredskap	9	7,6
Manöversystem	1	-
Summa investeringar	77	30,1
Lån	68	22,5
Anslag	9	7,6
Summa finansiering	77	30,1

För övriga förvaltningsinvesteringar är avviken mot budget stor. Till största delen kan detta hänföras till utbildningsverksamheten inom Räddningsverket. I avvaktan på ett tydligt ställningstagande

kring inriktning och dimensionering av de olika skolornas verksamhet har investeringarna för 2002 kraftigt dragits ned.

Anskaffningen av RDS-mottagare är försenad och kommer inte att ske förrän under 2003.

Integrering av Sprängämnes- inspektionens verksamhet

Räddningsverket skall redovisa det fortsatta arbetet med integreringen i verket av den tidigare Sprängämnesinspektionens verksamhet och hur den berörda personalens intressen har kunnat tillgodoses.

Verksamheten har samlats i en ny avdelning; avdelningen för brandfarliga och explosiva varor.

Verksamhet

Myndighetsutövning inom ramen för lagstiftningen om brandfarliga och explosiva varor har prioriterats. Trots det är ärendebalansen otillfredsställande för explosiva varor. Allt fler möjligheter till samordning med annan ärendehandläggning inom verket uppmärksammas och ansträngningar kommer i fortsättningen att göras för att säkerställa att dessa möjligheter tillvaratas.

Regelverken

Arbetet med regelverken har påbörjats men många frågor behöver föras över till den av Regeringskansliet planerade översynen av lagen om brandfarliga och explosiva varor. Det juridiska stödet är sammanhållet för alla verkets ansvarsområden.

Internationellt arbete

Det redan tidigare väl fungerande samarbetet i internationella frågor mellan den nya verksamheten och andra i verket berörda enheter har utvecklats ytterligare.

Tillsyn

En särskild grupp arbetar med målet att föreslå åtgärder för samordning av Räddningsverkets tillsynsverksamhet. Avdelningens kompetens används i verkets tillsyn enligt Sevesolagen.

Utbildning

Två nya kurser om tillsyn och tillstånd med kommunerna som målgrupp ges på Räddningsverkets skolor. Ytterligare utbildningssamarbeten med skolorna planeras.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan konstateras att ett år är kort tid i detta sammanhang. Eftersom samordningen är en process som tar flera år bör de positiva effekterna öka gradvis.

Personalens intressen har tagits till vara på ett tillfredsställande sätt. Verksamheten är fortsatt lokaliserad till Stockholmsområdet. Kontoret är organisatoriskt en del av Räddningsverkets centrala förvaltning. Nyanställningar med placering i Stockholm har genomförts.

Särskild redovisning av bildandet av centrum för erfarenhetsåterföring från olyckor

Räddningsverket har i ett särskilt regeringsbeslut anmodats att i årsredovisningen redovisa resultaten av projektet för bildandet av ett i Karlskoga nationellt centrum för erfarenhetsåterföring från olyckor. Räddningsverket har också fått samma uppdrag i regleringsbrevet för 2002, men då att verksamheten ska redovisas i samband med årsredovisningen. Verket har bedömt en separat skrivelse som mest ändamålsenlig. En sådan insänds till Forsvarsdepartementet i särskild ordning. En kortfattad redogörelse för verksamheten lämnas under verksamhetsområdet Skydd mot olyckor.

Redovisning av överlåtelse av övertalig materiel

Återrapportering

Statens Räddningsverk skall redovisa genomförd överlåtelse i delårsrapport och årsredovisning. Eventuella kostnader i samband med avyttringen skall redovisas separat.

Verket har överlätit övertalig materiel från beredskapslagret internt inom myndigheten, främst begagnade RB90- ytterdräkter, som överlätits till utbildningsverksamheten. Vidare har materiel överlätits till myndigheter som Forsvarsmakten och länsstyrelser.

Kommunerna har fått överta viss äldre materiel i samband med det minskade krigshotet och därmed har en neddragning av typskador gjorts i kommunerna. Organisationer som fått materiel är Hemvärnet, Frivilliga brandkårer, Civilförsvarsföreningar, Frivilliga Radioorganisationen samt hjälporganisationen Emmaus.

Små mängder materiel har också skänkts till olika ideella organisationer. Det bokförda värdet av den överlåtna materielen uppgår till 1 234 tkr. Huvuddelen av detta, 920 tkr, är intern överlåtelse.

Resultatområden

Fortbildning och uppdragsutbildning

Fortbildning för främst räddningstjänstens personal har genomförts. Totalt har 7 132 personer genomgått avgiftsfinansierad utbildning. Det totala antalet utbildningsdagar är 17 233 fördelat på 445 kurs-tillfällen.

Resultatområdets omsättning är 22 miljoner kronor, en ökning med 5 procent jämfört med 2001. Resultatet för året är ett underskott på 0,5 miljoner kronor, vilket genererar ett ackumulerat överskott på 1,3 miljoner kronor.

Underskottet förklaras av att marknadsbearbetningar har genomförts som beräknas ge effekt först under 2003. Vidare har förberedelser för den nya 2-åriga utbildningen i skydd mot olyckor samt utredningar och signaler om neddragningar de kommande åren bidragit till att försäljningen av utbildningar har blivit lägre än planerat.

Arbetet att formulera en marknadsplan för uppdragsutbildningen har påbörjats. En marknadsstrategi för den nya 2-åriga utbildningen har utarbetats.

Konferens- och internatverksamhet

Konferens- och internatverksamheten säljer i huvudsak tjänster till utbildningsverksamheten i verket. Av redovisade intäkter kommer 23 miljoner kronor från den kommunala räddningstjänsten.

Resultatområdets omsättning är 36 miljoner kronor för extern försäljning, vilket är en ökning med 3 procent jämfört med

2001. Resultatet är ett underskott på cirka 1,7 miljoner vilket genererat ett ackumulerat överskott på 1,2 miljoner.

Den kraftiga neddragningen av civilpliktsutbildningarna samt en medveten återhållsam prisstrategi på grund av ett högt balanserat resultat har inneburit att verksamheten visar på ett minusresultat.

Under året har fortsatt arbete skett med att samordna och effektivisera verksamheten, till exempel genom att införa en gemensam basservicenivå och tillämpa samma riktlinjer vid prissättning och kostnadsfördelning. Dessutom har arbete påbörjats med att formulera marknadsplaner.

Intyg för förare och säkerhetsrådgivare för farligt gods

Förarintyg

Antalet försålda prov har minskat med cirka 14 procent jämfört med föregående år. Under året har regler för viss utbildning ändrats, vilket medfört att en av provtyperna har utgått. De nya reglerna för godkännande av utbildningsanordnare är nu införda och samtliga nya godkännanden är sedan den 1 juli handlagda enligt dessa regler. Diskussioner med Vägverket om samarbete vid genomförande av prov fortsätter.

Säkerhetsrådgivare

Antalet genomförda examinationer för säkerhetsrådgivare fortsätter att minska. Under året har totalt 105 prov genomförts, en minskning med cirka 40 procent jämfört med föregående år. Totalt finns 995 godkända säkerhetsrådgivare i Sverige.

Resultatområdet redovisar ett överskott på 745 tkr för 2002, vilket innebär ett ackumulerat överskott på 6,3 miljoner kronor.

Internationella hjälpinsatser

Resultatområdet visar på ett underskott på 578 tkr. Underskottet beror på att två fordringar från tidigare år har skrivits av. Det ackumulerade överskottet är 2,8 miljoner kronor.

Kriserna i Afghanistan och Israel har medfört att verksamheten under hela året legat på en hög nivå.

Kvarstående uppdrag från 2001 är stöd åt WFP i Afghanistan, återuppbyggnadsin-

satser i Angola, Bosnien, Eritrea och Mocambique.

Nya uppdrag har erhållits i Afghanistan för Sida, i Israel och på Västbanken för WFP, UNRWA och Europakommissionen, i Kongo för Sida, i Tjeckien för svenska UD, i Libanon för UNOPS samt ytterligare etapper i återuppbyggnadsprojekten i Bosnien och Angola för Sida respektive Europakommissionen.

Tjänsteexport

Räddningsverkets tjänsteexport har en fortsatt återhållsam utveckling. Trots avsaknad av marknadsföring har intresset

för verkets tjänster ökat. Två större tjänste-exportuppdrag har avslutats. Dessa avser ett stöd till Bangkok Police Fire Brigade samt ett skogsbrandsprojekt i Indonesien. Verket har även påbörjat ett samarbete med holländska kommunala räddningstjänster om utbildning i Sverige vid verkets skola i Revinge. Ett flertal kurser för internationella kunder har bedrivits vid verkets skolor.

Räddningsverket har även bedrivit ett antal kurser för engelska instruktörer vid Devon Fire i England. Motsvarande kurs har även getts i Spanien. Resultatet är 807 tkr, vilket är högre än budgeterat och ett resultat av det ökande intresset för verkets tjänster

Ekonomi för resultatområden

Resultatområde	Intäkt	Kostnad	Årsresultat	Balanserat resultat
Fortbildning och uppdragsutbildning	22 172	22 684	- 512	1 349
Konferens- och internatverksamhet	36 256	37 989	- 1 732	1 238
Intyg för förare och säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods	4 439	3 694	745	6 288
Tjänsteexport	8 010	7 203	807	-2 868
Internationella katastrof- och räddningsinsatser	117 394	117 972	- 578	2 835

(Belopp i tkr)

Finansiell redovisning

Resultaträkning

Beloppen anges i tusentals kronor

		2002	2001
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		863 156	819 899
Intäkter av avgifter och ersättningar	Not 1	216 459	174 698
Intäkter av bidrag		9 021	5 878
Finansiella intäkter	Not 2	1 862	3 204
Summa verksamhetens intäkter		1 090 498	1 003 679
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 3	- 488 243	- 422 778
Kostnader för lokaler		- 84 626	- 82 265
Övriga driftskostnader		- 379 772	- 368 644
Finansiella kostnader	Not 4	- 34 508	- 32 257
Avskrivningar och nedskrivningar	Not 5	- 134 499	- 138 444
Summa verksamhetens kostnader		- 1 121 648	- 1 044 388
Verksamhetsutfall		- 31 150	- 40 709
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m m samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	Not 6	13 342	6 051
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		- 14 142	- 2 151
Saldo		- 800	3 900
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		341 603	326 469
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		4 887	8 295
Lämnade bidrag		- 344 131	- 331 421
Saldo transfereringar		2 359	3 343
Årets kapitalförändring	Not 7	- 29 591	- 33 466

Balansräkning

Beloppen anges i tusentals kronor

		2002-12-31	2001-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	Not 8	3 951	6 020
Summa immateriella tillgångar		3 951	6 020
Materiella tillgångar			
Byggnader, mark och annan fast egendom	Not 9	29 188	30 052
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Not 10	17 267	19 314
Maskiner, inventarier, installationer m m	Not 11	110 640	134 804
Pågående nyanläggningar	Not 12	24 594	29 134
Beredskapstillgångar	Not 13	1 012 835	1 043 055
Summa materiella tillgångar		1 194 524	1 256 359
Varulager m m			
Varulager och förråd	Not 14	70 334	70 386
Summa varulager m m		70 334	70 386
Fordringar			
Kundfordringar	Not 15	38 352	14 712
Fordringar hos andra myndigheter	Not 16	20 900	26 994
Övriga fordringar		10 716	2 885
Summa fordringar		69 968	44 591
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		19 660	19 044
Upplupna bidragsintäkter		1 431	-
Övriga upplupna intäkter		32 058	29 251
Summa periodavgränsningsposter	Not 17	53 149	48 295
Avräkning med statsverket	Not 18	55 240	-38 164
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	Not 19	14 481	107 107
Kassa, postgiro och bank		2 392	5 534
Summa kassa och bank		16 873	112 641
Summa tillgångar		1 464 039	1 500 128

Beloppen anges i tusentals kronor

		2002-12-31	2001-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	Not 20	467 345	496 772
Balanserad kapitalförändring	Not 21	68 070	64 229
Kapitalförändring enligt resultaträkning		- 29 591	- 33 466
Summa myndighetskapital		505 824	527 535
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 22	2 965	2 873
Summa avsättningar		2 965	2 873
Skulder m m			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 23	769 537	766 642
Skulder till andra myndigheter	Not 24	45 192	44 310
Leverantörsskulder		58 319	65 022
Övriga skulder		25 886	15 276
Förskott från uppdragsgivare och kunder		17 417	36 162
Summa skulder m m		916 351	927 412
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		37 795	36 001
Oförbrukade bidrag		170	5 599
Övriga förutbetalda intäkter		934	708
Summa periodavgränsningsposter	Not 25	38 899	42 308
Summa kapital och skulder		1 464 039	1 500 128

Anslagsredovisning

Anslag/post		Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelade medel
Utgiftsområde 6 Totalförsvaret			
6:5:1	Skyddsrum Ledningsplatser o räddningscentraler	39 988	170 000
6:5:2	Materielanskaffning- och hantering, utbildning	25 592	324 647
6:5:3	Ersättn till frivilliga försvarsorganisationer	Not 26 2 776	50 300
6:5:5	Civilpliktsrådet	55	1 600
Delsumma 6:5		Not 27 68 411	546 547
6:21.3.1	Spridning av allvarliga smittämnen m m (SRV)		
6:21.6.1	Skydd, undsättning och vård (SRV)	Not 26	
Delsumma 6:21		Not 27	
7:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	5 843	25 000
7:3	Ersättning för verksamhet vid räddningstjänst m m Enligt 36§ räddningstjänstlagen Enligt 37§ räddningstjänstlagen Statens haverikommissions utredningar		
Delsumma 7:3		Not 28 695	20 000
7:4:1	Förvaltning	20 673	576 320
7:4:2	Utredning allvarliga olyckor	179	1 734
7:4:3	Brandfarliga och explosiva varor	5 998	17 000
Delsumma 7:4		Not 27 26 850	595 054
Utgiftsområde 24 Näringslivet			
38:12	Bidrag till standardisering o FoU inom experimentell teknik m m		300
Totalsumma		Not 29 101 799	1 186 901

Inkomsttitelredovisning

	Beräknat belopp	Inkomst
Avräknat mot inkomsttitel:		
2552	Övriga offentligrättsliga avgifter	17 000
2625	Utförsäljning av beredskapslager	- 7

Finansiella poster

Högstbelopp

Anslag	Avser	Villkor	Utfall
6:5.2	Utgift för en persons tjänstgöring vid OPWC	950	780
6:5.2	Utgift för kompetenshöjning inom NBC-området	3 400	3 068
6:21.6.1	Utgift för anordnande av skyddsrum, stöd vid byggande av lednings- och räddningscentraler	85 000	81 466
6:21.6.1	Utgift för utveckling och anskaffning av material för befolkningskydd m m	152 325	143 389
6:21.6.1	Utgift för ersättning till frivilliga försvarsorganisationer	25 150	19 323
6:21.6.1	Utgift för Civilpliktsrådets verksamhet	800	748
7:3	Utgift för stöd till Baltikum i samband med räddningsinsatser	1 000	-
7:4.1	Utgift för stipendiegivning	20	5
7:4.1	Utgift för kompletterande utrustning och anpassning av bandvagn 206	4 000	1 641

Beloppen anges i tusentals kronor

Fördelade anslags- belopp	Omdisp anslag	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utfall Utgifter 02-12-31	Utgående över- föringsbelopp 02-12-31
	-85 000	-36 786	88 202	-88 202	0
	-162 324	-8 339	179 576	-179 576	0
	-25 150	-1 418	26 508	-26 508	0
	-800	-4	851	-851	0
	-273 274	-46 547	295 137	-295 137	0
	1 650		1 650	-1 628	22
	254 685		254 685	-249 280	5 405
	256 335		256 335	-250 908	5 427
			30 843	-28 943	1 900
				-988	
				-27 684	
				-358	
-1 704	13 000		31 991	-29 030	2 961
		-709	596 284	-589 615	6 669
		-132	1 780	-1 460	321
		-5 488	17 510	-17 009	501
		-6 329	615 575	-608 084	7 491
			300	-300	0
-1 704	-3 939	-52 876	1 230 181	-1 212 402	17 779

Bemyndiganderedovisning

Belopp i tusentals kronor

Anslag/post	Tilldelad bemyndiganderam		Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år		
	Not 30				År 2003	År 2004	År 2005
6:5:1 Skyddsrum, ledningsplatser och räddningscentraler	Not 30	115 000	161 351	93 916	62 951	30 000	965
7:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor m m	Not 31	28 000	7 895	13 282	12 017	1 265	-

Finansieringsanalys

Beloppen anges i tusentals kronor

	2002	2001	
Drift			
Kostnader	-979 416	-893 180	Not 32
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag	863 156	819 899	
Intäkter av avgifter och ersättningar	215 449	173 597	Not 33
Intäkter av bidrag	9 021	5 877	
Övriga intäkter	1 862	3 204	
Summa medel som tillförts för finansiering av drift	1 089 488	1 002 577	
Ökning/minskning av lager	52	-181	
Ökning av kortfristiga fordringar	-30 231	-25 568	
Minskning/ökning av kortfristiga skulder	-16 614	52 478	
Kassaflöde från drift	63 279	136 126	
Investeringar			
Investering i materiella tillgångar	-82 989	-126 924	
Investering i immateriella tillgångar	-258	-	
Summa investeringsutgifter	-83 247	-126 924	
Finansiering av investeringar:			
Lån från Riksgäldskontoret	120 048	157 539	
-amorteringar	-117 153	-104 850	
Ökning av statskapital med medel som erhållits från statsbudgeten	7 644	4 060	
Försäljning av anläggningstillgångar	5 464	4 468	
-därav medel som tillförts statsbudgeten	-7	-	
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar	15 996	61 217	
Förändring av kortfristiga skulder	-751	-4 653	
Kassaflöde till investeringsverksamhet	-68 002	-70 360	
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m m som inte disponeras av myndigheten	13 342	6 051	
Minskning/Ökning av korta fordringar avseende uppbördsverksamhet	800	-3 900	
Inbetalningar i uppbördsverksamheten	14 142	2 151	
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet	-14 142	-2 151	
Kassaflöde till uppbördsverksamhet	0	0	
Transfereringsverksamhet			
Lämnade bidrag	-344 131	-331 421	
Utbetalningar i transfereringsverksamhet	-344 131	-331 421	
Finansiering av transfereringsverksamhet			
-medel från statsbudgeten	341 603	326 469	
-medel från andra myndigheter	4 887	8 295	
Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet	346 490	334 764	
Kassaflöde från transfereringsverksamhet	2 359	3 343	
Förändring av likvida medel	-2 364	69 109	
Specifikation av förändring av likvida medel			
Likvida medel vid årets början	74 477	5 368	
Minskning/ökning av kassa och postgiro	-1 472	3 624	
Ökning/minskning av skuld till statsverket	93 404	-9 411	
Minskning/ökning av tillgodohavande hos Riksgäldskontoret	-92 626	75 405	
Minskning/ökning av banktillgodohavanden	-1 670	-509	
Summa förändring av likvida medel	-2 364	69 109	
Likvida medel vid årets slut	72 113	74 477	

Noter till balansräkning, resultaträkning, anslagsredovisning och finansieringsanalys

Redovisningsprinciper

Allmänt

Belopp anges i tusentals kronor där annat inte anges. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag och enligt god redovisningssed.

Värdering av lager

Varulagret har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och det verkliga värdet på balansdagen. Det lägsta värdet har för publikationer bedömts vara försäljningspris minskat med beräknad försäljningsomkostnad och för resterande lager anskaffningspris. Från och med 2002 har skolornas lager till försäljning tagits upp som lager.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar och skulder upptas till belopp varmed de beräknas inflyta efter en individuell bedömning. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar för stadigvarande bruk med en ekonomisk livslängd på tre år eller längre. För förvaltningstill-

gångar har ett undre värde satts till 10 tkr. Avskrivningar på anläggningstillgångar beräknas på ursprungliga anskaffningsvärden och baseras på tillgångarnas bedömda ekonomiska livslängd, varvid följande livslängder används:

Datasystem	4 år
Byggnader och markanläggningar	10, 20 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	5 år
Maskiner, inventarier, installationer m m	3, 4, 5, 7, 8, 10 år
Beredskapstillgångar	5, 15, 20, 30 år

Fördelning av gemensamma kostnader

Gemensamma kostnader har fördelats till resultat-områden med respektive områdes kostnader som bas. För fortbildning och uppdragsutbildning, konferens- och internatverksamhet har en tiondel av fördelningsbeloppet redovisats på respektive område. För intyg för förare och säkerhetsrådgivare och tjänsteexport har en tredjedel av fördelningsbeloppet redovisats på respektive område.

(Beloppen anges i tusentals kronor)

Not 1

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2002	2001
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	26 983	31 003
Intäkter av offentligrättsliga avgifter	-	32
Övriga intäkter i verksamheten	1 627	1 790
Intäkter per resultatområde		
Fortbildning och uppdragsutbildning	22 102	21 026
Konferens- och internatverksamhet	36 256	35 308
Intyg för förare och säkerhetsrådgivare för transporter av farligt gods	4 439	5 726
Tjänsteexport	8 116	4 887
Internationella katastrof- och biståndsinsatser	116 936	74 926
Summa intäkter för resultatområden	187 849	141 873
Summa	216 459	174 698

Not 2

Finansiella intäkter

	2002	2001
Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret	1 296	2 697
Ränta bank m m	68	68
Valutakursdifferens	26	28
Övriga finansiella intäkter	472	411
Summa	1 862	3 204

Not 3

Kostnader för personal

	2002	2001
Löner och arvoden	-303 936	-268 385
Förändring av semesterlöneskuld	-1 933	-2 382
Övriga ersättningar	-15 811	-9 094
Arbetsgivar- och pensionsavgifter	-150 484	-124 380
Övriga personalkostnader	-16 079	-18 537
Summa	-488 243	-422 778

Not 4		
Finansiella kostnader	2002	2001
Ränta på lån hos Riksgäldskontoret	-33 851	-32 459
Övriga räntekostnader	-257	-110
Övriga finansiella kostnader	-400	312
Summa	-34 508	-32 257

Not 5		
Avskrivningar	2002	2001
Balanserade utgifter för forskning och utveckling	-2 327	-2 444
Byggnader och mark	-7 716	-7 744
Maskiner, inventarier, installationer m m	-48 674	-52 682
Beredskapstillgångar	-75 782	-75 574
Summa	-134 499	-138 444

Not 6		
Intäkter av avgifter mm som inte disponeras av myndigheten	2002	2001
Försäkringsersättning för oljeskada	-	2 093
Avgifter m m för brandfarliga och explosiva varor	13 342	3 958
Summa	13 342	6 051

Avgiftsintäkterna har uppskattats utifrån erfarenhet och muntliga uppgifter från berörda företag.

Not 7		
Årets kapitalförändring	2002	2001
<i>Utgifter/inkomster som anslags-avräknats men som inte utgör kostnad i resultaträkningen:</i>		
Årets amorteringar	114 483	103 295
<i>Kostnader/intäkter som påverkat resultat räkningen men som inte anslagsavräknats:</i>		
Periodiseringar	-1 829	-8 311
Förändring semesterlöneskuld	-1 933	-2 382
Förändring lager	-982	2 464
Förändring anläggningstillgångar	-12 212	-2 860
Avskrivningar	-128 207	-135 776
Periodiseringar av transfereringar	2 359	9 336
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet	-	-2 093
Summa	-28 321	-36 327

<i>Över/underskott i den avgifts-finansierade delen av verksamheten</i>		
Fortbildning och uppdragsutbildning	-512	389
Konferens- och internatverksamhet	-1 732	964
Intyg för förare och säkerhetsrådgivare för transporter av farligt gods	745	736
Tjänsteexport	807	465
Internationella katastrof- och biståndsinsatser	-578	307
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	-1 270	2 861
Årets kapitalförändring	-29 591	-33 466

Not 8		
Balanserade utgifter för utveckling	02-12-31	01-12-31
Anskaffningsvärde	12 836	12 510
Överförd tillgång från SÄI	-	326
Årets inköp	258	-
Akkumulerade avskrivningar	-6 816	-4 147
Överförd avskrivning från SÄI	-	-225
Årets avskrivning	-2 327	-2 444
Bokfört värde	3 951	6 020

Not 9		
Byggnader, mark och annan fast egendom	02-12-31	01-12-31
Anskaffningsvärde	71 889	62 687
Under året färdigställda anläggningar och ombyggnationer	4 315	10 612
Omklassificering av anläggningstillgångar	-454	-
Årets utrangeringar	-1 568	-1 410
Akkumulerade avskrivningar	-41 837	-38 304
Justering av ackumulerade avskrivningar	1 568	1 410
Årets avskrivning	-4725	-4 943
Bokfört värde	29 188	30 052

Not 10		
Förbättringsutgifter på annans fastighet	02-12-31	01-12-31
Anskaffningsvärde	29 440	27 160
Föregående års inköp som färdigställda	-	1 000
Omklassificering av anläggningstillgångar	454	-
Årets inköp	531	1 280
Akkumulerade avskrivningar	-10 126	-7 325
Justering av ackumulerade avskrivningar	-41	-
Årets avskrivning	-2991	-2 801
Bokfört värde	17 267	19 314

Not 11		
Maskiner, inventarier, installationer m m	02-12-31	01-12-31
Anskaffningsvärde	353 078	315 335
Överförd tillgång från SÄI	-	2 199
Föregående års inköp som färdigställda	-	1 035
Omklassificering av anläggningstillgångar	112	1 360
Årets inköp	25 246	51 987
Årets utrangeringar och försäljningar	-11 424	-18 838
Akkumulerade avskrivningar	-218 274	-181 494
Överförd avskrivning från SÄI	-	-1 841
Just av ackumulerade avskrivningar pga utrangering och försäljningar	10 576	17 743
Årets avskrivning	-48 674	-52 682
Bokfört värde	110 640	134 804

Not 12

Pågående nyanläggningar	02-12-31	01-12-31
Ingående pågående nyanläggningar	29 134	42 272
Färdigställda anläggningar av tidigare års pågående	-29 091	-42 272
Varningssystem, Manöversystem 95	22 905	29 134
Kärnkraftsvarning	1 690	-
Summa	24 595	29 134

Manöversystemet byggs upp och utplaceras i etapper runtom i Sverige t o m ca 2004. Allt eftersom etapper blir klara kommer de att redovisas som varningsmateriel alt installationer (kärnkraftsvarning).

Not 13

Beredskapstillgångar	02-12-31	01-12-31
Räddningstjänstmateriel		
Anskaffningsvärde	796 511	797 918
Årets inköp	15 309	24 192
Omklassificeringar av anläggningstillgångar	-	-2 346
Årets utrangeringar och försäljningar	-41 547	-23 253
Ackumulerad avskrivning	-268 965	-241 648
Omklassificeringar av anläggningstillgångar	-	821
Just av ackumulerade avskrivningar pga utrangering, förbrukning och försäljning	30 442	13 315
Årets avskrivning	-40 185	-41 453
Bokfört värde	491 565	527 546

Andningsskydd		
Anskaffningsvärde	878 540	869 247
Årets utrangeringar och försäljningar	-1 682	-2 320
Invärdering	243	11 613
Ackumulerad avskrivning	-444 164	-416 305
Just av ackumulerade avskrivningar pga utrangering, förbrukning och försäljning	1 597	987
Årets avskrivning	-28 686	-28 846
Bokfört värde	405 848	434 376

Varningsmateriel		
Anskaffningsvärde	114 093	64 025
Årets inköp	12 993	9 884
Föregående års inköp som färdigställt	29 091	41 236
Årets utrangeringar och förbrukningar	-1 436	-1 052
Ackumulerad avskrivning	-32 960	-27 915
Just av ackumulerade avskrivningar pga utrangering och förbrukning	550	230
Årets avskrivning	-6 909	-5 275
Bokfört värde	115 422	81 133
Summa bokfört värde	1 012 835	1 043 055

Not 14

Varulager och förråd	02-12-31	01-12-31
Utrustning för hjälpinsatser	17 486	22 827
Publikationer och trycksaker	12 750	11 288
Drivmedel	699	697
Oljesaneringsutrustning	22 145	21 811
Regionala förråd för kemikalieolyckor	10 796	10 420
Materiel för insats vid översvämningar	73	-
Materiel för transfereringar	5 702	3 343
Varor till försäljning	683	-
Summa	70 334	70 386

Not 15

Kundfordringar	02-12-31	01-12-31
Inhemskas kunder	5 401	11 072
Utländska kunder	32 951	3 640
Summa	38 352	14 712

Not 16

Fordringar hos andra myndigheter	02-12-31	01-12-31
Riksskatteverket, mervärdeskatt	14 767	22 455
SIDA	3 216	1 778
Riksgäldskontoret	431	976
Folke Bernadotte Akademin	445	-
Rikspolisstyrelsen	370	-
Vägverket	271	217
Socialstyrelsen	338	-
Övriga	1 062	1 568
Summa	20 900	26 994

Not 17

Periodavgränsningsposter	02-12-31	01-12-31
Förutbetalda hyror	18 790	18 147
Övriga förutbetalda kostnader	870	897
Upplupna intäkter internationell hjälpverksamhet	23 438	21 303
Upplupna avgiftsintäkter	7 000	7 800
Upplupna EU-bidrag	1 621	-
Övriga upplupna intäkter	1 430	148
Summa	53 149	48 295

Upplupna avgiftsintäkter om 7 000 tkr avser de avgifter som de som tillverkar, importerar m m brandfarliga eller explosiva varor måste betala enligt SÄIFS 1999:4.

Not 18

Avräkning med statsverket		2002	2001	
Ingående balans		-38 164	-28 753	
Avräknat mot statsbudgeten:				
Anslag:	2002	2001		
	3:8.1	300	-	
	6:21.3.1	1 628	-	
	6:21.6.1	249 280	-	
	6:5.1	6:6.1	88 202	143 041
	6:5.2	6:6.2	179 576	349 013
	6:5.3	6:6.3	26 508	46 538
	6:5.5	6:6.5	851	1 799
	7:2	7:2	28 943	24 685
	7:3	7:3	29 030	48 810
	7:4.1	7:4.1	589 615	531 127
	7:4.2	7:4.2	1 460	1 396
	7:4.3	7:5	17 009	4 018

Inkomsttitlar:

2625 Utförsäljning av beredskapslager	-7	-
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	-14 142	-58
2713 Vattenföreningensavgift m m	-	-2 093
Avräknat mot statsbudgeten totalt	1 198 253	1 148 276
Avräknat mot statsverkets checkräkning:		
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-924 146	-968 593
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel	-	2 093
Inbetalningar i SCR		
Uppbördsmedel	28 244	12 947
Transfereringar m m	-208 947	-198 372
Överfört från Sprängämnesinspektionen	-	-5 762
Utgående balans	55 240	-38 164

Avräknat belopp på inkomsttitel 2625 kommer att betalas in under 2003.

Not 19

Behållning räntekonto RGK	02-12-31	01-12-31
Uppskattad fördelning:		
Ackumulerad ränta	33 230	31 934
Anslagssparande	10 470	34 701
Förskott från uppdragsgivare	17 417	36 162
Oförbrukade bidrag	170	5 600
Övrigt, bl a ofinansierade investeringar och utlägg i kunduppdrag	-46 806	-1 290
Utgående balans	14 481	107 107

Myndighetens uppskattade kortfristiga likviditetsbehov är ca 75 000 tkr. Räntekontokredit 50 000 tkr.

Not 20

Statskapital, beredskapslager	2002	2001
Ingående balans	466 268	483 554
Beredskapslager invärderade	243	11 613
Föregående års avskrivning på invärderat beredskapsmateriel	-30 179	-28 899
Försäljning	-7	-
Summa statskapital, beredskapslager	436 325	466 268

Statskapital, övriga anslagsfinansierade anläggningstillgångar

Ingående balans	30 504	3 846
Årets inköp	7 644	4 060
Ändring av finansieringsform av anläggningstillgångar	-	29 002
Föregående års avskrivning på anslagsfinansierade anläggningstillgångar	-7 128	-6 404
Summa statskapital, övriga anslagsfinansierade anläggningstillgångar	31 020	30 504
Utgående balans	467 345	496 772

Not 21

Balanserad kapitalförändring	2002	2001
Fortbildning och uppdragsutbildning	1 862	1 473
Konferens- och internatverksamhet	2 982	2 018
Intyg för förare och säkerhetsrådgivare för transporter av farligt gods	5 543	4 807
Tjänsteexport	-3 709	-4 174
Internationella katastrof- och biståndsinsatser	3 413	3 106
Invärderade anläggningstillgångar	2 680	4 480
Överförd kapitalförändring från SÄI	3 431	3 431
Övrigt	55 709	31 931
Omföring från statskapital	-37 307	-29 002
Omföring till statskapital	-	35 303
Föregående års kapitalförändring	33 466	10 856
Utgående balans	68 070	64 229

Not 22

Avsättningar för pensioner	2002	2001
Ingående balans	2 873	2 028
Årets utbetalningar	-2 047	-832
Årets avsättningar	2 139	1 677
Utgående balans	2 965	2 873

Not 23

Lån i Riksgäldskontoret	2002	2001
Lån för förvaltningstillgångar		
Ingående balans	162 612	136 837
Under året nyupptagna lån	23 787	75 280
Årets amorteringar	-49 937	-49 505
Utgående balans	136 462	162 612

Av skulden till RGK 136 462 tkr, beräknas ca 45 000 tkr vara kortfristig och 91 462 tkr långfristig. Beviljad låneram uppgår till 200 000 tkr.

Lån för beredskapstillgångar (exkl andningsskydd)

Ingående balans	604 030	577 117
Under året nyupptagna lån	92 318	82 259
Årets amorteringar	-63 273	-55 346
Utgående balans	633 075	604 030

Av skulden 633 075 tkr utgör 300 000 ett bundet amorteringsfritt lån och 333 075 tkr ett rörligt lån. Beviljad låneram uppgår till 670 000 tkr.

Summa skuld RGK **769 537** **766 642**

Not 24

Skulder till andra myndigheter	02-12-31	01-12-31
Försvarsmakten	4 426	3 587
Riksskatteverket	11 825	8 830
Riksskatteverket, mervärdesskatt	2 357	7 652
Försvarets forskningsinstitut	3 677	7 801
Statens pensionsverk	4 229	2 997
Statens fastighetsverk	4 538	-
Riksgäldskontoret	3 482	3 076
Försvarets materielverk	990	1 004
SMHI	1 527	1 650
Statistiska centralbyrån	1 177	-
Övriga	6 964	7 713
Summa	45 192	44 310

Not 25

Periodavgränsningsposter	02-12-31	01-12-31
Semesterlöneskuld inkl sociala avgifter m m	35 481	32 314
Upplupna löner inkl sociala avgifter m m	1 394	2 047
Upplupen ränta	850	912
Övriga upplupna kostnader	70	728
Oförbrukade bidrag SSI	-	4 887
Övriga oförbrukade bidrag	170	712
Förutbetalda intäkter	934	708
Summa	38 899	42 308

Not 26

Utbetalningar till frivilligorganisationer	2002	2001
Anslag 6:5.3 och 6:21.6.1		
Svenska röda korset (SRK)	11 663	13 301
Frivilliga flygkåren (FFK)	3 800	3 455
Svenska brukshundklubben (SBK)	2 154	1 925
Svenska brandförsvarsföreningen (SBF)	13 529	12 666
Sveriges civilförsvarsförbund (SCF)	11 502	11 861
Svenska livräddningssällskapet (SLS)	4 250	3 330
Summa	46 898	46 538

Som en följd av att medel omdisponerats från anslag 6:5 till anslag 6:21 har utbetalningar till frivilligorganisationer skett både från anslag 6:5:3 och anslag 6:21:6.1.

Not 27**Anslag 6:5, 6:21 och 7:4**

Efter beslut av regeringen omdisponerades medel från anslag 6:5 till anslag 6:21. Under anslag 6:21.6.1 disponerar AMS ett belopp om högst 12 000 tkr. AMS har förbrukat 7 590 tkr, vilket redovisas i deras anslagsredovisning. Mellanskillnaden 4 410 tkr redovisas i Räddningsverkets anslagsredovisning. Av det ingående överföringsbeloppet på anslag 6:5.1 har 36 786 tkr indragits efter beslut av regeringen. För följande anslag har dessa belopp dragits in: anslag 6:5.2 belopp 8 339 tkr, anslag 6:5.3 belopp 1 418 tkr, anslag 6:5.5 belopp 4 tkr, anslag 7:4:1 belopp 709 tkr, anslag 7:4.2 belopp 132 tkr och anslag 7:4.3 belopp 5 488 tkr. Beloppen för de sistnämnda anslagen ingår i räntekontot 2002-12-31. Återbetalning av indragna medel sker 2003.

Not 28**Anslag 7:3**

Av anslag 7:3 har av tilldelat belopp 1 704 tkr fördelats till Kustbevakningen.

Not 29**Totalt anslagssparande**

Intecknade åtagande	
Preliminära bedömningar av möjliga ersättningsärenden enl 37§ RÄL per 2002-12-31	1 000
Ej avslutade beställningar 2002	7 411
Summa	8 411

Not 30

Under 2002 får beställningar av ledningsplatser som innebär nya förpliktelser uppgå till högst 60 000 tkr. Inga nya förpliktelser för skyddsrum får ingås. Från och med 2003 finansieras inte längre denna verksamhet med anslagsmedel utan istället med bidrag som rekvideras från Krisberedskapsmyndigheten.

Not 31

Bemyndigande tillämpas från och med 2001 för bidrag för förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor. Beslut om bidrag som tagits t o m budgetåret 2000 ingår inte.

Not 32

Kostnader	2002	2001
Verksamhetens kostnader	-1 121 648	-1 044 388
Justeringsposter i finansieringsanalysen	-	-
Avskrivningar	134 499	138 444
Förändring av avsättningar till pensioner	92	845
Reaförlust vid försäljning av anläggningstillgångar	8 425	8 957
Övrigt	-784	2 962
Summa	-979 416	-893 180

Not 33

	2002	2001
Intäkter av avgifter och ersättningar	216 459	174 698
Justeringsposter i finansieringsanalysen	-	-
Reavinst vid försäljning av anläggningstillgångar	-1 010	-1 101
Summa	215 449	173 597

Not 34**Ekonomiska bindningar**

Gällande hyreskontrakt med bindningstid mer än ett år redovisas nedan, specificerat på sluttidpunkt samt framtida kostnad, i dagens penningvärde, vilken för vissa kontrakt inkluderar en indexuppräknings för 2003 enligt avtal. Den kapitalskuld som anges för vissa hyreskontrakt är sådan skuld som uppstår om kontraktet ej förlängs efter slutdatum.

	Sluttidpunkt	Kostnad	Kapitalskuld
Kd, Karolinen	03-12-31	9 249	
Kd, Tekniklokaler Sthlm, kontor för Civilpliktsrådet	05-03-31	680	3 016
Sthlm, kontor Johannes brandst Solna, kontor för avd BEx	03-12-31	497	
Kontor i Karlskoga	04-03-31	1 530	
Rosersberg	04-12-31	532	
Rosersberg, motionshall	06-06-30	59 288	
Revinge	04-07-31	1 765	6 837
Revinge, kontorsmoduler service	05-06-30	24 604	
Revinge, fordons-hall etapp 2	03-02-28	23	8
Revinge, kontorsmoduler Hörby	05-06-30	6 511	13 751
	04-08-31	630	298

Sluttidpunkt Kostnad Kapitalskuld

Sandö, skolan	05-06-30	31 036	
Sandö, markarr	16-12-31	246	
Sandö kallförråd	05-12-31	652	1 415
Sandö, förråd			
Fiskja	03-12-31	1 148	
Skövde, S:a Ryd	12-07-01	68 265	
Skövde, Hasslum basanl	05-06-30	7 608	
Skövde, Hasslum fordons-hall	06-12-31	4 582	3 933
Skövde, Hasslum Flamman	05-06-30	1 190	2 240
Skövde, stabs-utbildn byggnad	06-03-31	3 205	6 279
Herrljunga, förråd för avd INT	06-06-30	763	
Förråd:			
Åshammar	03-08-31	96	
Vinäs	06-12-31	249	
Lidingö	08-08-31	690	
Borensberg	04-09-30	179	
Åsaka	10-09-30	2 591	
Norra Sandby, Ranseröd	06-05-31	384	
Sövestad	07-12-31	860	
Veberöd	03-12-31	75	
Löddeköping	09-06-30	668	
Smedstorp	05-06-30	144	
Höreda	03-12-31	208	
Marmorbyn	03-12-31	126	
Riddarhyttan	04-06-30	95	

Not 35**Räddningsverkets styrelse**

Ordförande

Christina Salomonson

Generaldirektör

Ordförande i styrelsen för Centrum för risk- och säkerhetsutbildning. Ledamot i SOS Alarm AB, Kustbevakningen, Rådet för räddningstjänst, Försvarsrådet och Totalförsvarets chefsgrupp.

Styrelseledamöter:

Christina Ullenius

Rektor, Universitetet i Karlstad. Innehar uppdrag i följande styrelser och råd:

Universitetet i Karlstad, Nordiska Ministerrådet (Styrgrupp), Edbergsstiftelsen, Stiftelsen Inova i Värmland, Sveriges Universitets- och Högskoleförbund, Styrelsen för lokalkontoret Nordea i Karlstad, Nordiskt universitetssamarbete NUS och European University Association, EUA, Tillväxtdelegationen Bergslagen, Värmland och Dalsland.

Marie Hafström

Generaldirektör Kustbevakningen

Innehar uppdrag i följande styrelser och råd:

Kustbevakningen, Arbetsgivarverket, Statens pensionsverk, Rådet för räddningstjänst, Försvarsrådet och Arbetsgivarcollegiet.

Bengt Holgersson
Landshövding i Skåne Län
Innehar uppdrag i följande styrelser och råd:
Länsarbetsnämnden i Skåne, Malmö-Sturup Flygråd och Statens jordbruksverk

Leif Björnlod
Riksdagsledamot, (mp)

Tommy Nordin
VD, Svenska petroleum institutet

Ulrica Gradin (fr o m 15/8 -02)
Överdirektör, Pliktverket

Acko Ankarberg Johansson (fr o m 1/1 -03)
Kommunalråd, (kd), Jönköping
Innehar uppdrag i följande styrelser:
Jönköpings Rådhus AB och Jönköpings kommuns Förvaltnings AB, På Stan i Jönköping AB och Strukturfondsdelegationen Mål 2 Öarna.

Ola Rask (fr o m 1/1 -03)
Riksdagsledamot, (s)
Innehar uppdrag i följande styrelser och råd:
Rönneberga Kursgård HB, Ambulanssjukvården i Stockholms län AB, Rikshemvärnsrådet.

Vid styrelsens sammanträden har följande personalföreträdare för arbetstagarorganisationerna deltagit:

Lars Holm, SEKO
Marie Norrby, SACO
Johny Lindell, ST

Ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare och styrelsens ledamöter enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag:

Generaldirektör
Christina Salomonson
Löner och andra skattepliktiga förmåner 878 439 kronor exklusive sociala avgifter.
Generaldirektören har rätt till pension enligt förordningen 1995:1038 om statliga pensioner m m.
Inga andra avtal om pension finns.

Styrelsen
Till styrelsen har i arvoden och andra skattepliktiga förmåner utbetalats 24 075 kr

Marie Hafström	4 010 kr
Erik Langby (t o m 31/12 -02)	2 846 kr
Marianne Waller (t o m 30/6 -02)	1 370 kr
Leif Björnlod:	5 842 kr
Urban Ahlin (t o m 31/12 -02)	1 634 kr
Bengt Holgersson	4 403 kr
Tommy Nordin	3 970 kr

Ekonomisk sammanställning

Tusentals kronor

	2002	2001	2000	1999	1998
Låneram för investeringar					
beviljad låneram	870 000	912 000	951 000	1 364 000	156 000
utnyttjad låneram	769 537	766 642	713 954	754 275	123 203
Kontokredit på räntekonto					
beviljad kontokredit	50 000	54 725	123 914	91 285	86 460
maximalt utnyttjad kontokredit 1)	50 107	-	-	-	-
Räntor					
räntekostnader	34 108	-32 568	-33 162	-5 681	-4 888
ränteintäkter	1 364	2 766	1 476	3 281	4 509
Avgiftsintäkter disponerade					
beräknade enligt regleringsbrev	174 247	177 193	193 200	157 000	156 200
faktiskt redovisade	216 459	174 698	155 364	225 195	161 600
ej disponerade					
beräknade enligt regleringsbrev	21 500	17 150	1 500	5 000	-
faktiskt redovisade	13 342	6 051	-	2 064	23 194
Anslagskredit för ramanslag					
beviljad anslagskredit	20 236	37 058	38 020	48 589	34 731
utnyttjad anslagskredit	-	-	373	-	6 360
Anslagssparande för ramanslag					
intecknade åtaganden	17 779	101 800	164 938	190 760	26 191
	8 411	24 600	58 500	89 400	66 800
Tilldelade bemyndiganden 2)					
totalt gjorda åtaganden	143 000	210 000	490 000	540 000	337 000
	107 198	169 246	176 564	301 639	446 669
Medeltalet anställda	1 013	1 006	953	925	879
Årsarbetskrafter	936	908	883	881	826
Driftskostnad per årsarbetskraft	1 018	962	932	984	990
Årets kapitalförändring	-29 591	-33 466	-10 856	-30 168	63 693
Balanserad kapitalförändring	68 070	64 229	65 353	44 004	492 898

1) Under två dagar överskreds kontokrediten som högst med 107 tkr.

2) I bemyndiganderedovisningen anges den totala ramen som tilldelad bemyndiganderam. Samma belopp anges här. För året 1998 fanns ingen total ram utan endast en ram för årets nya förpliktelser.

Kostnadsproduktivitet

Kostnadsproduktiviteten redovisas i form av timkostnadsutvecklingen per verksamhetsgren. Redovisning per verksamhetsgren har skett sedan 2000. Belopp anges i kronor.

<u>Verksamhetsgren Förebyggande och förberedande åtgärder</u>	2002	2001	2000
Timkostnad för verksamhetsgrenen	478	446	484
Det är endast smärre variationer i timkostnadsutvecklingen.			
<u>Verksamhetsgren Genomförande av räddningsinsatser</u>			
Timkostnad för verksamhetsgrenen	447	534	-
Omfattningen av verksamheten är mycket liten i förhållande till övrig verksamhet. Timkostnaden varierar mellan åren beroende på vilken typ och omfattning av räddningsinsatser som genomförs.			
<u>Verksamhetsgren Åtgärder efter räddningsinsatser</u>			
Timkostnad för verksamhetsgrenen	1 549	928	212
Omfattningen av verksamheten är mycket liten i förhållande till övrig verksamhet. Timkostnaden varierar mellan åren bl a beroende på vilken typ och omfattning av observatörsinsatser som görs.			
<u>Verksamhetsgren Internationella katastrof- och biståndsinsatser</u>			
Timkostnad för verksamhetsgrenen	1 680	1 598	1 417
Verksamheten har ökat i omfattning under senare år. Den ökande timkostnaden beror bl a på att beredskapen för internationella hjälpinsatser byggts upp genom exempelvis materielanskaffningar.			

Verksamhetsgren Befolkningskydd och räddningstjänst

Timkostnad för verksamhetsgrenen

1 592

1 645

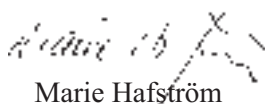
1 057

Verksamheten har minskat i omfattning under senare år.
Timkostnaden har dock inte minskat i motsvarande omfattning.
Detta beror bl a på att verksamheten är kostnadskrävande i form
av t ex materielanskaffningar.

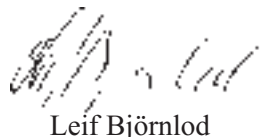
Karlstad 13 februari 2003

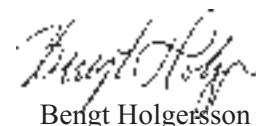
Christina Salomonson
Ordförande

Marie Hafström

Leif Björnlod

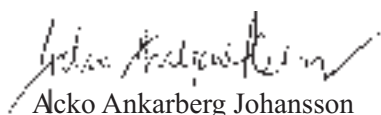
Bengt Holgersson

Christina Ullenius

Tommy Nordin

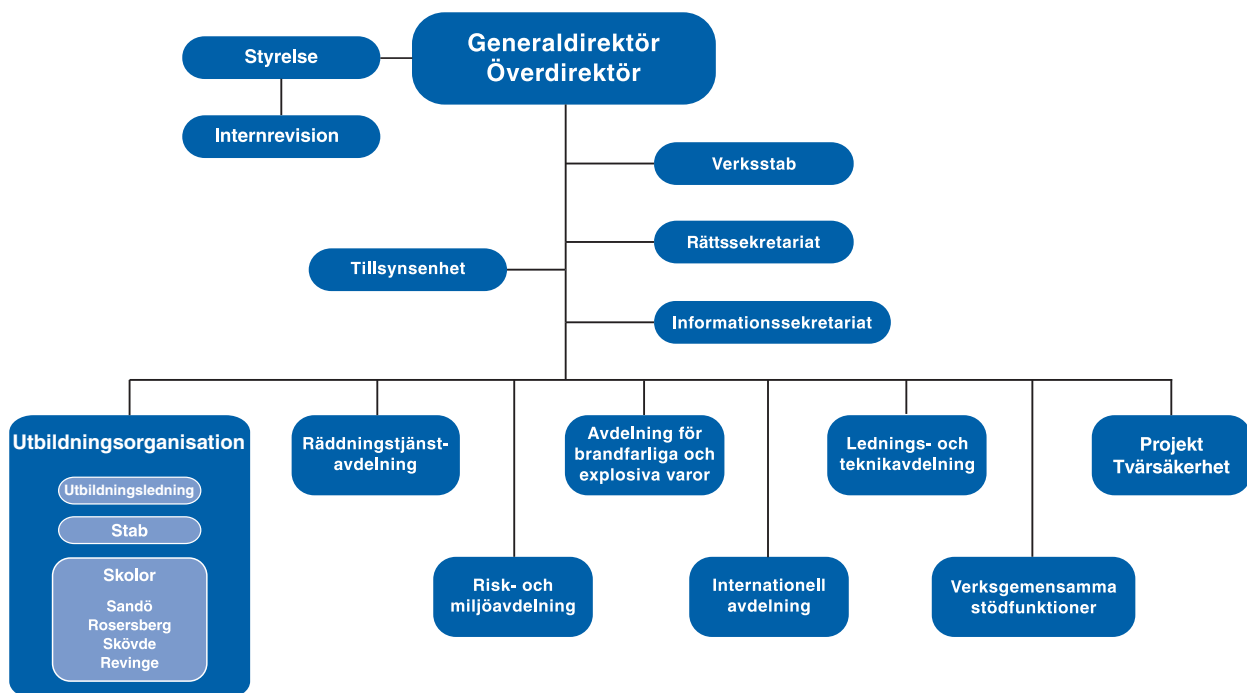
Acko Ankarberg Johansson

Ulrica Gradin

Ola Rask

Räddningsverkets organisation till och med utgången av år 2002.

Räddningsverket hade vid utgången av året 1013 anställda, varav 408 kvinnor och 605 män.

Räddningsverkets organisationsnummer är 202100-3914